Ondersteuningsplan
2020-2024

Samenwerkingsverband Passend onderwijs
Veld Vaart & Vecht

SWV PO 23-04

april 2020

Inhoud

		blz.
Hoofdstuk 1		
	Het Ondersteuningsplan en de relatie met andere documenten	4
Hoofdstuk 2		
	Korte schets van het samenwerkingsverband	7
2.1	Regio en samenstelling	7
2.2	De afdelingen	7
2.3	Aantal leerlingen	7
2.4	Basisscholen	8
2.5	Speciaal onderwijs	8
2.6	Thuiszitters	8
2.7	Specifieke omstandigheden	8
Hoofdstuk 3		
	Onze koers	9
3.1	Visie	9
3.2	Uitgangspunten	9
3.3	Speerpunten	11
3.4	Aanvullende doelen	17
Hoofdstuk 4		
	Inrichting samenwerkingsverband	19
4.1	Partners	19
4.2	Overzicht scholen	20
4.3	Rechtspersoon	24
4.4	Inrichting van het samenwerkingsverband	25
4.5	Inrichting van de afdeling	25
4.6	Communicatie	26
Hoofdstuk 5		
	Onderwijscontinuüm	27
Niveau 1	Basisondersteuning door iedere school	27
Niveau 2	Aanvullende ondersteuning door de (speciale) basisschool	28
Niveau 3	Ondersteuning binnen de speciale basisschool	28
Niveau 4	Ondersteuning binnen het speciaal onderwijs	29
Hoofdstuk 6		
	Expertise ten behoeve van leerlingen met extra onderwijsbehoeften	30
Hoofdstuk 7		
	Plaatsing in speciale voorzieningen	32
7.1	Toeleiding	32
7.2.	Geldigheidsduur toelaatbaarheidsverklaringen	36

Hoofdstuk 8
Preventie van langdurig verzuim 37

Hoofdstuk 9
Positie ouders 39

Hoofdstuk 10
Afstemming onderwijs-sociale wijkteams/jeugdhulp 41

Hoofdstuk 11
Financiële inrichting 44
11.1 Inzet middelen lichte ondersteuning 44
11.2 Inzet middelen zware ondersteuning 46
11.3 Inzet middelen binnen de afdelingen 47
11.4 Meerjarenbegroting per schooljaar 49

Hoofdstuk 12
Samenwerking met externe partners 50
12.1 Gemeenten 50
12.2 Speciaal onderwijs voor blinde en slechtziende leerlingen, voor dove en slechthorende leerlingen, voor leerlingen met extra onderwijs-behoeften als gevolg van taal-spraakproblematiek en leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van epilepsie 50
12.3 Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs 51
12.4 Instellingen uit de voorschoolse periode 51
12.5 Scholen voor speciaal (basis)onderwijs buiten de regio 52

BIJLAGEN

blz.

Bijlage 1: Nader uitwerking basisondersteuning 54
Bijlage 2: Afspraken rond het werken met ontwikkelingsperspectieven 60
Bijlage 3: Afspraken rond de inzet van specialisten SO 62
Bijlage 4: Beroepscommissie CAT 64
Bijlage 5: Klachtenregeling Samenwerkingsverband PO Veld Vaart & Vecht 66

Hoofdstuk 1
Het Ondersteuningsplan en de relatie met andere documenten

Dit ondersteuningsplan is het strategisch beleidsplan van het samenwerkingsverband Passend onderwijs Veld Vaart & Vecht (SWV PO 23-04).
Het plan voldoet aan de wettelijke vereisten om informatie te bieden over:

- het niveau aan basisondersteuning dat iedere school biedt
- hoe een samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen te realiseren
- de wijze waarop de ondersteuningsmiddelen worden ingezet
- procedure en criteria die gelden bij plaatsing op voorzieningen voor speciaal basisonderwijs (SBO) en speciaal onderwijs (SO)
- procedure en criteria die gelden bij terugplaatsing vanuit speciale voorzieningen
- de kwalitatieve en kwantitatieve doelen van het onderwijs aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften
- de wijze van het informeren van ouders over ondersteuningsmogelijkheden

Daarnaast wordt in het Ondersteuningsplan onder meer ingegaan op de inrichting van het samenwerkingsverband en de samenwerking met externe partners.

Het Ondersteuningsplan bestaat uit twee delen:
Deel A bevat een korte schets gegeven van het samenwerkingsverband en daarnaast wordt ingegaan op de visie en uitgangspunten van het samenwerkingsverband en worden de te behalen doelen en resultaten beschreven.
In Deel B gaan we in op de inrichting en organisatie van het samenwerkingsverband en beschrijven we werkwijzen en beleidsafspraken die we binnen het samenwerkingsverband hanteren.

Het Ondersteuningsplan wordt tenminste eens per vier jaar opgesteld. Middels besprekingen tijdens studiedagen en directieoverleg worden de directeuren en intern begeleiders betrokken bij de beleidsvorming. Ook de Ondersteuningsplanraad (OPR) is betrokken bij het opstellen van het plan.
Over het Ondersteuningsplan is op overeenstemming gericht overleg (OOGO) gevoerd met de gemeenten Coevorden, Hardenberg, Ommen en Dalfsen. De Ondersteuningsplanraad heeft haar instemming gegeven op dit plan.

Jaarplan en jaarverslag van het samenwerkingsverband
Ieder schooljaar worden de strategische doelen uit het Ondersteuningsplan vertaald in een jaarplan met daarin de doelen die het samenwerkingsverband in het betreffende schooljaar wil realiseren. Middels het jaarverslag legt het samenwerkingsverband verantwoording af ten aanzien van de resultaten die behaald zijn.

Het Ondersteuningsplan staat niet op zich. Op het niveau van afdeling, bestuur en school worden eveneens beleidsplannen opgesteld. De plannen op de verschillende niveaus dienen nauw op elkaar afgestemd te zijn, zodat er sprake is van samenhangend beleid, dat geïntegreerd kan worden in de kwaliteitszorg van scholen en besturen.

Afdelingsplannen
Het samenwerkingsverband bestaat uit vier afdelingen. Iedere afdeling stelt tenminste eens per vier jaar een afdelingsplan op. Het Ondersteuningsplan vormt het kader voor de afdelingsplannen. Iedere afdeling vermeldt in het afdelingsplan tenminste:

- de organisatiestructuur van de afdeling (inclusief taken en verantwoordelijkheden afdelingscoördinator, bestuur, IB'ers / directeuren)
- hoe de beschikbare middelen worden ingezet waaronder hoe de scholen worden voorzien van middelen om kinderen met extra onderwijsbehoeften te kunnen ondersteunen
- hoe de expertise wordt georganiseerd
- hoe middels de Commissie Arrangeren en Toewijzen (CAT) per afdeling de toewijzing van toelaatbaarheidsverklaringen SBO/SO georganiseerd is (aanvullend op wat in het OP hierover gezegd wordt)

Ieder schooljaar wordt het afdelingsplan vertaald in een jaarplan.

Bestuursplannen, schoolplannen en schoolondersteuningsprofielen
Ieder bestuur draagt er zorg voor dat de strategische doelen van samenwerkingsverband en afdeling een vertaling krijgen binnen het bestuursplan.
Evenzo vormen de schoolplannen een nadere uitwerking van de doelen uit het Ondersteuningsplan, uit het afdelingsplan en het bestuursplan.
In het schoolondersteuningsprofiel beschrijft de school de ondersteuning die ze leerlingen kan bieden. Het geheel aan schoolondersteuningsprofielen vormt de basis voor het dekkend netwerk van ondersteuning binnen het samenwerkingsverband.

Beleidsplannen van de gemeenten
Iedere gemeente heeft een beleidsplan in het kader van hulp aan jeugd en gezinnen. Op relevante onderdelen zijn de beleidsplannen van de gemeenten en het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband op elkaar afgestemd.

DEEL A

Hoofdstuk 2
Korte schets van het samenwerkingsverband

2.1 Regio en samenstelling

Het samenwerkingsverband omvat de gemeenten Dalfsen, Ommen, Hardenberg en Coevorden. Binnen het samenwerkingsverband werken 18 schoolbesturen samen:15 schoolbesturen regulier onderwijs en drie schoolbesturen speciaal onderwijs. Zeven van de 15 schoolbesturen regulier onderwijs zijn eenpitters.
Binnen onze regio hebben we drie SBO-scholen (Johan Seckel te Ommen, De Vonder te Slagharen en de Oase te Hardenberg) en een SO-school (Boslust te Ommen).
Het samenwerkingsverband is georganiseerd in vier afdelingen:

- Afdeling Ommen – omvat alle protestants-christelijke en openbare scholen binnen de gemeenten Dalfsen en Ommen en de St. Cyriacusschool te Hoonhorst
- Afdeling Slagharen – omvat alle openbare scholen binnen de gemeenten Hardenberg en Coevorden en alle katholieke scholen binnen het samenwerkingsverband (met uitzondering dus van de St. Cyriacusschool)
- Afdeling Hardenberg – omvat alle protestants-christelijke scholen binnen de gemeenten Hardenberg en Coevorden
- Afdeling Mariënberg – omvat alle gereformeerde scholen binnen het samenwerkingsverband

Met de afdelingenstructuur is aangesloten op de samenstelling van de voormalige WSNS-verbanden; de namen van de afdelingen verwijzen naar de vestigingsplaats van de sbo-school die deel uitmaakt van de afdeling.

2.2 De afdelingen

De kleinschaligheid van de afdelingen bevordert de samenwerking rond passend onderwijs. We kennen elkaar, we hanteren korte lijnen en wanneer dat nodig is voor leerlingen lukt het ons om samen snel oplossingen te vinden.
Iedere afdeling is op een vergelijkbare manier ingericht:

- Voor alle scholen is op een laagdrempelige manier, zonder loketten, een beroep te doen op externe expertise. Deze specialisten zijn in dienst van een schoolbestuur of worden ingehuurd door de afdeling.
- Iedere afdeling kent een onafhankelijke Commissie Arrangeren en Toewijzen (CAT), die beslist over de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen.
- De dagelijkse leiding van de afdeling ligt in handen van de afdelingscoördinator. Iedere afdeling kent een coördinatiegroep en een afdelingsbestuur. Ib'ers en directeuren van de afdelingen ontmoeten elkaar geregeld tijdens netwerk- en scholingsbijeenkomsten.

Iedere afdeling legt eigen accenten op het vlak van beleid en werkwijzen, altijd binnen de kaders van het Ondersteuningsplan.

De afdelingen werken nauw samen. De afdelingscoördinatoren vormen samen met twee vertegenwoordigers van het speciaal onderwijs het managementteam van het samenwerkingsverband.

2.3 Aantal leerlingen

Ons samenwerkingsverband telt op 1 oktober 2019 12.472 leerlingen.
Op 1 oktober 2013 had het samenwerkingsverband 14.143 leerlingen. We verwachten dat de krimp de komende jaren nog doorzet en dat het samenwerkingsverband op 1 oktober 2023 ongeveer 12.200 leerlingen zal tellen.
Op 1 oktober 2019 zitten er 383 leerlingen op een SBO-school (afkomstig uit ons samenwerkingsverband). Op 1 oktober 2013 werden onze SBO-scholen door 328 kinderen bezocht.

Onder meer omdat er van oudsher weinig SO-scholen binnen onze regio waren, hebben de SBO-scholen altijd een verbrede toelating gekend. Met de invoering van passend onderwijs heeft deze ontwikkeling zich versterkt doorgezet. De groei van het aantal SBO-leerlingen is hier deels aan toe te schrijven.

2.4 Basisscholen

Ons samenwerkingsverband telt 93 reguliere basisscholen. Er zijn:

- 14 basisscholen met minder dan 50 leerlingen
- 29 basisscholen met 50 tot 100 leerlingen
- 31 basisscholen met 100 tot 200 leerlingen
- 19 basisscholen met meer dan 200 leerlingen

De verwachting is dat de komende jaren het aantal scholen met ongeveer vijf zal afnemen als gevolg van opheffing of fusie.

Er zijn binnen het samenwerkingsverband 3 speciale basisscholen, die in omvang variëren van 80 tot 150 leerlingen.

2.5 Speciaal onderwijs

SO-school Boslust biedt onderwijs aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van beperkte cognitieve mogelijkheden en heeft daarnaast twee structuurgroepen bedoeld voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van gedrag en/of sociaal-emotionele ontwikkeling.

Op 1 oktober 2019 volgen 91 leerlingen (afkomstig uit ons samenwerkingsverband) speciaal onderwijs. Op 1 oktober 2013 waren dat er 125. Van de 91 leerlingen gaan 28 leerlingen naar een SO-school die geen deel uitmaakt van ons samenwerkingsverband, buiten onze regio. Ouders maken deze keus in de regel op basis van nabijheid en identiteit.

Van de 91 SO-leerlingen van ons samenwerkingsverband zitten er 22 op een SO-school of SO-voorziening die zich richt op extra onderwijsbehoeften als gevolg van gedrag en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit aantal kan gezien de omvang van het samenwerkingsverband als zeer gering gezien worden.

2.6 Thuiszitters

Het aantal thuiszitters is de afgelopen jaren steeds zeer gering geweest. In voorkomende gevallen wordt intensief samengewerkt met leerplichtambtenaren en zorgmedewerkers. Het is slechts een enkele keer voorgekomen dat een leerling thuiszat omdat er geen passende school voorhanden was binnen het samenwerkingsverband. Wel is het de laatste twee jaar een paar keer voorgekomen dat leerlingen thuis kwamen te zitten als gevolg van wachtlijsten bij S(B)O-scholen buiten onze regio.

2.7 Specifieke omstandigheden

In Aalden is een groot permanent asielzoekerscentrum gehuisvest. Daarnaast is er sinds oktober 2016 een asielzoekerscentrum in Hardenberg. De kinderen die een van beide AZC-scholen bezoeken hebben relatief vaak extra onderwijsbehoeften. De AZC-scholen vervullen eveneens een rol voor nieuwkomers woonachtig in de regio. Kinderen van statushouders woonachtig in de regio die een AZC-school bezoeken zijn na de periode op de AZC-school relatief vaak aangewezen op SBO-onderwijs.

Hoofdstuk 3
Onze koers

3.1 Visie

Het samenwerkingsverband wil een effectieve onderwijsondersteuningsstructuur realiseren die het mogelijk maakt dat elke leerling het onderwijs krijgt dat een ononderbroken ontwikkeling mogelijk maakt. De binnen het samenwerkingsverband samenwerkende schoolbesturen primair en speciaal onderwijs zorgen vanuit hun eigen én gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een passend onderwijsaanbod voor iedere leerling uit de regio.
We willen ieder kind een passende onderwijsplek bieden, het liefst op een reguliere basisschool, het liefst thuisnabij. Leerlingen voor wie speciaal (basis) onderwijs passend is, bieden we - zoveel als mogelijk is - een onderwijsplek binnen onze regio. We vinden het belangrijk nauw samen te werken met jeugdhulp zodat de ondersteuning thuis en op school goed op elkaar afgestemd kunnen worden.

3.2 Uitgangspunten

Aansluitend op de doelstelling hanteert het samenwerkingsverband voor de vormgeving van passend onderwijs de volgende uitgangspunten:

- De ambitie is om zo veel mogelijk leerlingen onderwijs te bieden binnen de reguliere basisscholen. Sommige leerlingen met extra onderwijsbehoeften zijn evenwel aangewezen op speciale voorzieningen. Bij keuzes omtrent plaatsing van leerlingen geldt onverkort 'gewoon, geïntegreerd waar het kan, speciaal waar het moet'.
- Het onderwijscontinuüm is zo ingericht dat er voor iedere leerling optimale kansen zijn zich te ontwikkelen conform zijn/haar mogelijkheden. Daarbij wordt recht gedaan aan het principe dat iedere leerling, met of zonder extra onderwijsbehoeften, recht heeft op onderwijs van goede kwaliteit, thuisnabij.
- Wanneer voor de leerling aanvullende ondersteuning nodig is, gebeurt dit volgens de principes:
  - zo goed mogelijk
  - zo snel mogelijk
  - zo licht mogelijk
  - zo kort mogelijk
  - zo dichtbij mogelijk

  De onderwijsbehoeften van de leerling zijn hierbij altijd leidend. (Waar nodig wordt meteen ingezet op een zwaardere vorm van ondersteuning – we kiezen er nadrukkelijk niet voor om in alle gevallen met een lichte vorm van ondersteuning te beginnen en die pas op te schalen wanneer de ondersteuning niet toereikend blijkt.)
- Op alle niveaus - basisschool, externe ondersteuners (zoals de orthopedagoog), (toeleiding naar) speciale voorzieningen - wordt gewerkt volgens de principes van handelingsgericht werken:
  - De leerkracht stemt af op de onderwijsbehoeften van alle leerlingen en kiest voor een concretisering die ambitieus én uitvoerbaar is.
  - De ouders van de leerling worden als partner betrokken bij de ontwikkeling van hun kind.
  - (Externe) specialisten rondom de klas stemmen af op de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht
- Om een leerling optimale ontwikkelingskansen te kunnen bieden wordt nauw samengewerkt met de gemeentelijke sociale wijkteams en met de jeugdhulppartners. De samenwerking richt zich op afstemming en aansluiting, met als ambitie: één kind, één gezin, één plan.

- Het samenwerkingsverband kiest voor een lichte organisatiestructuur met zo weinig mogelijk overhead op het niveau van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft geen personeel in dienst.
- Taken en verantwoordelijkheden die voortkomen uit de Wet passend onderwijs worden – functioneel - steeds op een zo laag mogelijk niveau neergelegd.
- Ook de middelen worden zo laag mogelijk neergelegd, met de bedoeling dat de gelden zo veel mogelijk ingezet worden ten behoeve van het primaire proces, zo dicht mogelijk rond kind en leerkracht.
- De zorgplicht en de verantwoordelijkheid voor het bieden van passend onderwijs zijn belegd bij het schoolbestuur. Samenwerking binnen het samenwerkingsverband maakt het mogelijk invulling te geven aan deze wettelijke taken. De rol van het samenwerkingsverband is vooral stimulerend en ondersteunend.
- Schoolbesturen hebben een ruime mate van autonomie ten aanzien van de realisering van passend onderwijs op bestuurs- en schoolniveau. Daarbij is de inhoud van het ondersteuningsplan steeds kaderstellend.

Nieuw te ontwikkelen beleid wordt steeds getoetst aan bovenstaande uitgangspunten en dit geldt eveneens voor het beoordelen van de effecten van uitgevoerd beleid.

3.3 Speerpunten

De komende periode willen we werken aan de volgende speerpunten[1]:
1. Verdere verbetering van de ondersteuningsmogelijkheden op de basisscholen
2. In stand houden en versterken dekkend netwerk
3. Verregaande samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp
4. Versterking van het onderwijsaanbod aan nieuwkomers / NT2-leerlingen
5. Versterking van het aanbod aan begaafde leerlingen
6. Zorgdragen voor soepele overgang van (gespecialiseerde) voorschoolse voorziening naar onderwijs

Hieronder wordt nader ingegaan op de speerpunten.

Speerpunt 1:
Verdere verbetering van de ondersteuningsmogelijkheden op de basisscholen

De afgelopen jaren is op de scholen gewerkt aan het bieden van kwalitatief goede basisondersteuning en is het gelukt veel kinderen op de school in de buurt passend onderwijs te bieden. Aandachtspunten:
- Ons samenwerkingsverband heeft de basisondersteuning ambitieus geformuleerd. (Zie voor een nadere omschrijving Bijlage 1) Mogelijk mede als gevolg daarvan is op veel scholen op onderdelen nog verbetering nodig.
- Daarnaast zien we de afgelopen periode het deelnamepercentage SBO stijgen. Dit is een tweede reden om de komende planperiode in te zetten op versterking van de basisondersteuning.

We denken dat dit een haalbaar streven is, onder meer door:
- het vroegtijdig en effectief inzetten van externe expertise
- scholing op met name het gebied van extra onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling
- het flexibel en slim inzetten van de ondersteuningsmiddelen waar de school de beschikking over heeft

Doel: Op iedere school is voor alle leeftijdsgroepen de basisondersteuning op orde.

Beoogde resultaten:
1. Iedere school deelt haar zorgen over de ontwikkeling van een leerling tijdig met de ouders en betrekt de ouders actief bij het ondersteuningstraject.

2. Iedere school roept tijdig de hulp in van een externe specialist en zorgt ervoor dat deze ondersteuner opnieuw ingezet wordt wanneer er op een later tijdstip opnieuw zorgen zijn om de ontwikkeling.

3. Alle kinderen die daarvoor volgens de afspraken binnen het samenwerkingsverband in aanmerking komen hebben een ontwikkelingsperspectief.

4. Wanneer dat nodig is start de school tijdig een verwijzingstraject.

5. Iedere school zet haar ondersteuningsgelden gericht, flexibel en passend in ten behoeve van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.

[1] In het jaarplan van het samenwerkingsverband worden de speerpunten nader geconcretiseerd.

6. De zelfevaluatie basisondersteuning die iedere school jaarlijks uitvoert
   - is onderwerp van gesprek tussen school en bestuur
   - wordt ingebracht tijdens intervisie tussen directeuren / ib'ers – gericht op leren van elkaar

7. Wanneer uit de jaarlijkse zelfevaluatie of uit andere bevindingen blijkt dat de basisondersteuning op onderdelen niet op niveau is, dan onderneemt de school actie om dit te verbeteren.

8. Ieder schoolbestuur ondersteunt haar scholen actief bij het bereiken van bovenstaande resultaten.

Verantwoordelijkheid
De schoolbesturen zijn eerstverantwoordelijke voor dit speerpunt. Het samenwerkingsverband heeft een stimulerende en monitorende rol.

Speerpunt 2:
In stand houden en versterken dekkend netwerk

Binnen onze regio hebben we voor een groot deel van de leerlingen met extra onderwijsbehoeften een passende onderwijsplek. Alleen kinderen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van lichamelijk-motorische problematiek zijn in sommige gevallen aangewezen op onderwijs buiten ons gebied. Gezien de specifieke ondersteuning die deze kinderen nodig hebben in combinatie met de geringe aantallen, is het niet realistisch te streven naar een voorziening in onze regio.
Aandachtspunten:
- Voor dreigende thuiszitters is het een kwestie van nauw samenwerken om tot een passend aanbod te komen. Het blijft de komende periode een uitdaging om deze leerlingen een passende plek te bieden.
- Leerlingen die speciaal (basis) onderwijs bezoeken vinden regelmatig weinig sociale aansluiting in de woonomgeving. Mogelijkheden om dit vanuit het onderwijs te bevorderen kunnen beter benut worden.
- In de regio is geen speciaal onderwijs op het gebied van spraak-taal voorhanden. Het aantal kinderen met een Kentalis-arrangement is relatief klein – de indruk is dat het signaleren van taalontwikkelingsstoornissen beter kan. Wellicht zijn er kansen om binnen onze regio één of meer mediumarrangementscholen te realiseren. (Een mediumarrangementschool is een reguliere basisschool waar het team door Kentalis geschoold is op het gebied van taal-spraak; basisschool en Kentalis werken nauw samen om de leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van taalontwikkelingsstoornissen (TOS) passend onderwijs te bieden)
- Mogelijk doet zich in de toekomst de situatie voor dat de gebouwen van de SBO-scholen onvoldoende capaciteit hebben om alle aangemelde leerlingen te huisvesten. Om de leerlingen dan toch SBO-onderwijs te kunnen bieden is nauwe afstemming en samenwerking met de gemeenten noodzakelijk.

Doel: Alle kinderen gaan naar school, krijgen passende ondersteuning en ontwikkelen zich conform hun mogelijkheden.

Beoogde resultaten
1. Er zijn geen thuiszitters in onze regio:
   - Ook voor leerlingen met zeer complexe onderwijs- en ondersteuningsbehoeften is er een onderwijsaanbod op een school.

- Het samenwerkingsverband werkt nauw samen met de vier gemeenten om maatwerk te kunnen bieden voor ieder kind dat thuis dreigt te komen zitten.

2. Voor iedere leerling die een S(B)O-school bezoekt, wordt door de S(B)O-school jaarlijks samen met de ouders besproken of enigerlei vorm van contact houden met een basisschool in de woonomgeving wenselijk en passend is voor de leerling. Indien ja, dan maken speciale (basis)school, basisschool en ouders samen afspraken over hoe dit vorm te geven voor de leerling.

3. De samenwerking met Kentalis is verstevigd. Drie basisscholen – verspreid over de regio – zijn mediumarrangementschool TOS.

Verantwoordelijkheid

Samenwerkingsverband en schoolbesturen speciaal (basis) onderwijs hebben hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De rol van het samenwerkingsverband is vooral die van aanjager en verbinder. Wat betreft de thuiszitters is er sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid met de gemeente. Wat betreft het realiseren van medium-arrangementscholen TOS ligt de verantwoordelijkheid in de eerste plaats bij de besturen regulier onderwijs en wat betreft het verzorgen van scholing en het leveren van expertise bij Kentalis.

Speerpunt 3:
Verregaande samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp

Er wordt al jaren samengewerkt tussen onderwijs en jeugdhulp. Op alle scholen wordt nauw en structureel samengewerkt met de jeugdverpleegkundige en/of schoolmaatschappelijk werkster.
Aandachtspunten:

- De afstemming tussen (geïndiceerde) zorg en onderwijs:
  - De school is niet altijd op de hoogte van een hulpverleningstraject
  - Er wordt onvoldoende terug gekoppeld /onvoldoende samengewerkt
  - Trajecten worden afgesloten terwijl er vanuit de school nog steeds grote zorgen zijn om de leerling.
- Onderwijs en zorg zijn nog te veel twee gescheiden werelden. Het is wenselijk de zorg fysiek aan het onderwijs te koppelen. Daarmee wordt voor ouders de drempel lager en wordt de samenwerking tussen school, ouders en hulpverleners makkelijker.

Doel: Rond kinderen voor wie dat nodig is werkt de school / het samenwerkingsverband nauw samen met jeugdhulp, zodat tijdig en effectief ondersteuning vanuit jeugdhulp ingezet kan worden, vanuit de visie 'één kind, één gezin, één plan'

Beoogde resultaten

1. Op alle scholen is een sterk pedagogisch klimaat; alle scholen stemmen hun aanbod af op leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van sociaal-emotionele problematiek.

2. Alle scholen signaleren adequaat en delen hun zorgen tijdig (en bij voorkeur als eerste) met de ouders.

3. Op alle scholen wordt gewerkt volgens de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Ieder schoolbestuur heeft een aandachtsfunctionaris Meldcode.

4. Leerlingen worden tijdig besproken in het ondersteuningsteam van de school (waar de jeugdverpleegkundige deel van uitmaakt).

5. De scholen fungeren als vindplaats én als werkplaats voor de zorg. Aan iedere school is een jeugdhulpverlener of schoolmaatschappelijk werker verbonden die vanuit de school werkt binnen de gezinnen.

6. Bij alle hulpverleningstrajecten is voor de school duidelijk wie vanuit de hulpverlening de regie voert.

7. Gedurende een hulpverleningstraject vindt continue afstemming plaats tussen school, ouder en hulpverlening.

8. De wijze waarop basis- en voortgezet onderwijs samenwerken met jeugdhulp is op elkaar afgestemd.

Verantwoordelijkheid

Wat betreft 1, 2 en 3 ligt de eerste verantwoordelijkheid bij de schoolbesturen. Het samenwerkingsverband heeft hier een stimulerende rol. Wat betreft 4, 5, 6 en 7 is er in de eerste plaats sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid tussen samenwerkingsverband en gemeenten.

Speerpunt 4:
Versterking van het onderwijsaanbod aan nieuwkomers / NT2-leerlingen

Voor nieuwkomers is er op de AZC-scholen in Aalden en Hardenberg een fulltime onderwijsaanbod. Voor nieuwkomers uit Ommen en Dalfsen biedt een basisschool in Ommen de mogelijkheid van een fulltime taalklas. Nadat de leerlingen een periode een taalbad hebben gehad op deze school stromen ze door naar de reguliere basisscholen.
Aandachtspunten:

- Op scholen met veel NT2-leerlingen (leerlingen voor wie het Nederlands de tweede taal is) is veel expertise aanwezig; op scholen waar de aantallen klein zijn is dit minder het geval. Dit heeft tot gevolg dat deze leerlingen zich niet altijd passend bij hun capaciteiten ontwikkelen.
- Met name voor leerlingen die geen onderwijs hebben gevolgd in het land van herkomst en/of die met 9 jaar zijn ingestroomd in het Nederlandse onderwijs is het lastig om hun achterstand voor het einde van de basisschool in te halen. Daardoor stromen deze leerlingen vaak op een te laag niveau in het voortgezet onderwijs.

Doel: Er is een passend onderwijsplek voor alle leerlingen met een niet Nederlandstalige achtergrond; iedere leerling ontwikkelt zich passend bij zijn/haar mogelijkheden.

Beoogde resultaten

1. Voor nieuwkomers is er een intensief aanbod in bij voorkeur een geïntegreerde setting.

2. Eenmaal op de basisschool krijgt de leerling daar passende ondersteuning.

3. Middels een ontwikkelingsperspectief wordt op de basisschool toegewerkt naar uitstroom naar het voortgezet onderwijs op een niveau dat aansluit bij de mogelijkheden van de leerling.

4. Met het voortgezet onderwijs zijn er heldere afspraken over overdracht en overgang, zodat een ononderbroken ontwikkeling gegarandeerd is.

5. Op iedere basisschool is basiskennis op het gebied van onderwijs aan NT2-leerlingen beschikbaar.

6. Iedere basisschool kan een beroep doen op externe expertise op het gebied van NT2.

Verantwoordelijkheid
De verantwoordelijkheid ligt in de eerste plaats bij de schoolbesturen. We verwachten van de gemeenten dat zij zich medeverantwoordelijk voelen voor het realiseren van voorwaarden om goed onderwijs aan nieuwkomers te kunnen bieden. Het samenwerkingsverband heeft een stimulerende en ondersteunende rol.

Speerpunt 5:
Versterking van het aanbod aan begaafde leerlingen

Op alle scholen is basiskennis op het gebied van het signaleren van en het onderwijs aan begaafde leerlingen voorhanden. Er is winst te behalen door in te zetten op verdere deskundigheidsbevordering. Voor alle hoogbegaafde leerlingen vanaf groep 6, met onderwijsbehoeften waar de basisschool niet (volledig) aan tegemoet kan komen, is een plek beschikbaar binnen een deeltijdvoorziening.
Aandachtspunten:
- Scholen kunnen in beperkte mate een beroep doen op de expertise van een hoogbegaafdheidsspecialist.
- Door in te zetten op versterking van de expertise binnen de scholen is winst te boeken.
- De afstemming tussen het aanbod in de bovenschoolse deeltijdvoorziening en het aanbod gedurende de rest van de week in de basisschool kan beter.

Het samenwerkingsverband heeft een subsidie hoogbegaafdheid toegekend gekregen van het ministerie. Het projectplan dat de onderlegger vormde bij de subsidieaanvraag wordt de komende jaren uitgevoerd. Onderstaande doelen en resultaten zijn ontleend aan het projectplan.

Doel: Alle (hoog)begaafde leerlingen krijgen passend onderwijs, zoveel mogelijk binnen de basisschool. Alle (hoog)begaafde leerlingen ontwikkelen zich conform hun mogelijkheden.

Beoogde resultaten
1. Elke school heeft een beleidsplan/protocol hoogbegaafdheid.

2. Alle leerkrachten zijn toegerust om (hoog)begaafde leerlingen te kunnen signaleren en om deze leerlingen een passend aanbod te kunnen bieden.

3. Aan iedere school is een hoogbegaafdheidscoördinator verbonden. Deze persoon heeft hiervoor een cursus gevolgd.

4. Het aanbod dat de leerling krijgt in een bovenschoolse groep en het aanbod gedurende de rest van de week op de eigen basisschool is op elkaar afgestemd.

5. Iedere school kan middels korte lijnen een beroep doen op een hoogbegaafdheidsspecialist. Deze specialist heeft een op dit gebied toegespitste opleiding gevolgd (denk aan de RITHA-opleiding).

6. De groepsleerkrachten van de bovenschoolse groepen en de hoogbegaafdheidsspecialisten delen onderling hun expertise.

7. Het samenwerkingsverband kan in voorkomende gevallen een beroep doen op externe experts op het gebied van ‘dubbel bijzonder’ en ‘uitzonderlijk hoogbegaafd’.

8. Er zijn afspraken met het voortgezet onderwijs om voor begaafde leerlingen een doorgaande lijn te realiseren. De samenwerking hiervoor start vanaf groep 8.

Verantwoordelijkheid
De schoolbesturen zijn eerst verantwoordelijke. Het samenwerkingsverband faciliteert de monitoring en stimuleert en bewaakt de afstemming tussen de onderscheiden partners.

Speerpunt 6:
Zorgdragen voor soepele overgang van (gespecialiseerde) voorschoolse voorziening naar onderwijs

De afgelopen tijd hebben we geïnvesteerd in de contacten met de gespecialiseerde voorschoolse zorgvoorzieningen in onze regio:
- Orthopedagogisch Dagcentrum De Elzenhoek te Ommen
- Dagbehandeling Jonge kind en schoolgaande jeugd De Klimboom te Hardenberg
- Kinderdagcentrum Pontes te Coevorden

Hiermee lukt het steeds beter om de overgang naar onderwijs voor kinderen en ouders soepel te laten verlopen. Aandachtspunten:
- Voor de collega's van de voorschoolse voorzieningen zijn de routes richting passend onderwijs niet altijd duidelijk.
- Voor sommige kinderen verloopt de overgang naar het onderwijs gemakkelijker wanneer er (tijdelijk) aanvullende zorg vanuit voorschoolse voorziening geboden wordt. Dit gebeurt op dit moment nog maar beperkt.
- Er zijn op dit moment nog geen samenwerkingsafspraken met Babbel (behandelgroep van Pento voor kinderen met TOS) en ook niet met gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen die net buiten onze regio liggen.

Doel: Alle kinderen die een gespecialiseerde voorschoolse voorziening bezochten en instromen in onderwijs, krijgen vanaf het begin van hun schoolcarrière passende ondersteuning.

Beoogde resultaten
- Aan alle voorzieningen (binnen en net buiten onze regio) is een contactpersoon van het samenwerkingsverband gekoppeld die meedenkt en meekijkt zodra een kind aan onderwijs toe is.

- Deze contactpersoon draagt zorg voor een soepele overgang naar het onderwijs en:
  - schakelt zo nodig benodigde expertise in om de onderwijsbehoeften in beeld te brengen,
  - stemt af met de CAT-voorzitter,
  - bewaakt dat de ouders bij de opeenvolgende stappen betrokken worden.

- Waar nodig en zinvol biedt de voorschoolse voorziening ondersteuning binnen de school.

Verantwoordelijkheid
Het samenwerkingsverband is samen met de gespecialiseerde voorziening verantwoordelijk voor het vinden van een passende onderwijsplek. De betreffende school is vervolgens verantwoordelijk voor het bieden van een passend aanbod. Wat betreft de inzet van zorg-medewerkers binnen de school ligt er een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor samenwerkingsverband en gemeente.

3.4 Aanvullende doelen

We zijn tevreden over de toeleiding naar het speciaal (basis) onderwijs en over de financiële inrichting. In de komende periode willen we verder gaan op de ingeslagen weg. Omdat de toeleiding naar de speciale voorzieningen tot één van de hoofdtaken van het samenwerkingsverband behoort en omdat de financiële situatie de aandacht waarschijnlijk zal blijven vragen nu de vereveningsperiode voorbij is, benoemen we voor beide gebieden op deze plaats de doelen die we willen bereiken.

A. De toeleiding naar speciaal (basis)onderwijs

Doel: De procedures rond toeleiding naar speciaal (basis)onderwijs verlopen vlot en effectief en zijn transparant.

Beoogde resultaten

Termijnen:

1. De periode tussen aanmelding en beslissing over toekenning toelaatbaarheidsverklaring is maximaal 6 weken.
2. De periode tussen aanmelding door de ouders en plaatsing leerling op een speciale (basis) school is maximaal 6 (school)weken

Dossiers:

3. De kwaliteit van de aangeleverde dossier is in 100% van de gevallen op orde.
4. Uit het dossier blijkt dat de school in 100% van de gevallen de beschikbare ondersteuningsmogelijkheden adequaat heeft ingezet

Tevredenheid:

5. Ouders en school zijn in tenminste 90% van de gevallen tevreden over de gang van zaken

Verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor dit speerpunt ligt bij het samenwerkingsverband.

B. Financieel beleid

Doel: De ondersteuningsmiddelen worden ingezet ten behoeve van leerlingen met extra onderwijsbehoeften; het samenwerkingsverband is financieel gezond.

Beoogde resultaten

1. Het samenwerkingsverband kan op korte en lange termijn voldoen aan haar financiële verplichtingen.

2. De besturen besteden de ondersteuningsgelden ten behoeve van het primaire proces en verantwoorden de inzet op bestuurs- en schoolniveau.

3. Het streefcijfer voor deelname aan speciaal (basis)onderwijs is maximaal 3,6%;

Verantwoordelijkheid

Bij dit speerpunt is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid van samenwerkingsverband en schoolbesturen. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor monitoring en adressering van eventuele knelpunten.

DEEL B

Hoofdstuk 4
Inrichting samenwerkingsverband

4.1 Partners

De in het samenwerkingsverband participerende besturen zijn:

Afdeling Hardenberg

- Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs CHRONO
- Protestants christelijke scholenvereniging Fiers
- Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel te Schuinesloot en omgeving
- Vereniging voor Christelijk Nationaal Basisonderwijs te Sibculo
- Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs Lutten
- Vereniging tot oprichting en instandhouding van een school met de Bijbel te Bruchterveld

Afdeling Mariënberg

- Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs De Oosthoek
- Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs Florion

Afdeling Ommen

- Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio
- Floreant - Stichting Christelijk Primair Onderwijs Vechtdal
- Stichting tot Instandhouding School met de Bijbel Ommerkanaal
- Stichting Aquila
- Mijnplein, stichting voor basisonderwijs Salland
- Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs De Schakel te Beerzerveld
- Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs te Beerzerveld
- Vereniging voor Primair Christelijk Onderwijs - Nieuwleusen

Afdeling Slagharen

- Onderwijsstichting Arcade
- Stichting Catent
- Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand

Speciaal onderwijs

- Stichting Aquila (waaronder ressorterend de Boslust in Ommen)
- Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio (waaronder ressorterend De Twijn in Zwolle)
- Gemeente Emmen (waaronder ressorterend de Thriantaschool)

4.2 Overzicht scholen

In deze paragraaf een opsomming van de deelnemende reguliere scholen, geordend per afdeling.

AFDELING HARDENBERG	
Protestants-christelijke scholenvereniging Fiers	
brin nr.	school
07 DZ	CBS De Fontein, Sleen
05 OD	PC basisschool De Wegwijzer, Geesbrug
06 ZY	CBS De Schutse
07 WO	CBS De Slagkrooie
08 CT	Willem Alexander voor PCBO, Dalerpeel
10 YA	CBS Mijndert van der Thijnen, Coevorden
11 LS	CBS Paul Kruger, Coevorden
11 WZ	CBS Dr. Picardt, Coevorden
Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs CHRONO	
brin nr.	school
04 QE	De Akker, Gramsbergen
05 LQ	CNS Balkbrug, Balkbrug
05 LY	De Spreng-el, Ane
06 UX	Ds. Koningsberger, Bergentheim
08 AL	CBS Rheezerveen, Rheezerveen
08 PF	De Bron, De Krim
10 IE	Vlinder, Hardenberg
10 NB	De Elzenhof, Hardenberg
10 YP	MarsWeijde, Hardenberg
11 XI	De Ark, Dedemsvaart
12 PL	Christelijke Daltonschool De Groen, Dedemsvaart
12 WZ	De Regenboog, Dedemsvaart
23 RK	De Bloemenhof, Hardenberg
Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel te Schuinesloot en omgeving	
brin nr.	school
05 TF	CNBS Wegwijzer, Schuinesloot

AFDELING HARDENBERG	
Vereniging voor Christelijk Nationaal Basisonderwijs te Sibculo	
brin nr.	school
07 KT	CNBS Windesheim, Sibculo
Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs Lutten	
brin nr.	school
07 DZ	CBS Fontein, Lutten
Vereniging tot oprichting en instandhouding van een school met de Bijbel te Bruchterveld	
brin nr.	school
06 RL	CBS Wiekslag, Bruchterveld
Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs CHRONO	
brin nr.	school
00 MS	SBO-school de Oase, Hardenberg

AFDELING MARIËNBERG	
De Oosthoek	VGPO
brin nr.	school
09 TV	Doekesschool, Hardenberg
23 RI	Morgenster, Hardenberg
08 VS	Risaeusschool, Hardenberg
07 KU	Casper Diemerschool, Bergentheim
04 LV	De Regenboog, Mariënberg
03 HK	Guido de Bres, Ommen
	Florion
brin nr.	school
00 BS	Planthof, Nieuwleusen
03 HM	De Uitleg, Dalfsen

AFDELING OMMEN	
Openbaar Onderwijs Zwolle	
brin nr.	school
18 JL	OBS Het Avontuur, Dalfsen
10 AD	OBS Heidepark, Lemelerveld
09EG	OBS Nieuwebrug, Ommen
12CX	OBS De Dennenkamp, Ommen
12LZ	OBS Het Palet, Ommen
08HA	OBS De Tweemaster, Nieuwleusen
Floreant - Stichting Christelijk Primair Onderwijs Vechtdal	
brin nr.	school
12FZ	PCBS Het Koloriet, Ommen
12OZ	PCBS De Kardoen, Ommen
12WO	PCBS De Triangel, Witharen
05PQ	PCBS Hoogengraven, Hoogengraven
05QN	PCBS Ichthus, Lemele
04ED	PCBS De Regenboog, Lemelerveld
05NA	PCBS Sjaloom, Dalfsen
09BS	PCBS De Spiegel, Dalfsen
09YI	PCBS Ds. Cazemier, Oudleusen
10QO	PCBS A. Baron van Dedem, Dalfsen
Stichting tot Instandhouding School met de Bijbel Ommerkanaal	
brin nr.	school
04PF	PCBS Ommerkanaal
Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs te Beerzerveld	
brin nr.	school
08CW	PCBS De Hoekstee, Beerzerveld
Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs De Schakel te Beerzerveld	
brin nr.	school
07WZ	PCBS De Schakel, Beerzerveld
VCPO Nieuwleusen	
brin nr.	school
08JM	CDS Het Kompas, Nieuwleusen
09JL	PCBS De Wegwijzer, Nieuwleusen

05PR	PCBS De Zaaier, Nieuwleusen
05PS	PCBS De Meele, Nieuwleusen

AFDELING OMMEN	
Mijnplein	
brin nr.	school
06QR	KBS St. Cyriacus, Hoonhorst
Stichting Aquila	
brin nr.	school
01AK	SBO Johan Seckel

AFDELING SLAGHAREN	
Onderwijsstichting ARCADE	
brin nr.	school
11 HS	Prinses Margrietschool, Balkbrug
	Oud Avereest, Balkbrug
12 TZ	Cantecleer, Kloosterhaar
13 FW	Regenboog Slagharen
13 LB	Het Palet, Hardenberg
24 BA	’t Spectrum, Hardenberg
03 BT	Prinses Ireneschool, Gramsbergen
05 ZE	De Ravelijn, Den Velde
08 EP	Klimop, De Krim
10 SH	De Kern, Hardenberg
08EP01	De OpStap, Hardenberg
10 BS	’t Kompas, Dedemsvaart
10 TO	De Eiber, Dedemsvaart
11 GS	Baalder, Hardenberg
18 QW	Parkschool, Coevorden
18 OQ	Wilhelminaschool, Coevorden
18 PV	Buitenvree, Coevorden
18 PP	Stidalschool, Dalerveen
18 RQ	De Woert, Oosterhesselen

03 EJ	Smeltkroes, Aalden
06 BR	De Anwende, Aalden
09 HH	De Akker, Sleen
10 CY	De Vlinderhof, Noord-Sleen
AFDELING SLAGHAREN	
Onderwijsstichting ARCADE	
brin nr.	school
11 IS	Van Royenschool, Schoonoord
18 NC	BWB, Dalen
OE	De Zwarm, Geesbrug
18 OH	Markeschool, Wachtum
Stichting Catent	
brin nr.	school
07 RJ	Kwinkslag, Slagharen
07QO	Panta Rhei, Coevorden
04ZO	St. Willibrordus, Coevorden
04FH	St. Theresia, Steenwijksmoer
07NS	St. Bernardus, Ommen
07VH	Het Natuurrijk, Vilsteren
16VT	H.H. van Jezus, Lemelerveld
08NV	Polhaar, Dalfsen
Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand	
brin nr.	school
03 UJ	De Langewieke, Dedemsvaart
Stichting Catent	
brin nr.	school
01 CX	SBO-school De Vonder, Slagharen

4.3 Rechtspersoon

Het samenwerkingsverband is een vereniging met afdelingen. De afdelingen zijn te beschouwen als werkunits met een eigen identiteit, die binnen de kaders van het Ondersteuningsplan hun eigen accenten leggen. De afdelingen maken het mogelijk om samen te werken op basis van 'elkaar kennen'. Door de kleinschaligheid van de afdelingen lukt het, om gebruik makend van de lokale mogelijkheden, thuisnabij passende oplossingen te creëren. Er is gekozen voor een verenigingsstructuur omdat die het meeste

recht doet aan de visie van de participerende schoolbesturen waar het binnen een samenwerkingsverband om draait: op basis van gelijkwaardigheid samenwerken rond het realiseren van passend onderwijs.

4.4 Inrichting van het samenwerkingsverband

Algemene Ledenvergadering (ALV)

De ALV is de gezamenlijke vergadering van alle deelnemende schoolbesturen. Daarnaast maakt één onafhankelijk lid deel uit van de ALV. De ALV fungeert als intern toezichthouder op het bestuur. De ALV heeft een beslissende stem ten aanzien van Ondersteuningsplan, begroting en jaarverslag. De ALV komt tenminste twee keer per jaar bij elkaar.

Bestuur

Iedere afdeling levert een vertegenwoordiger die participeert in het bestuur van het samenwerkingsverband. Daarnaast maakt een vertegenwoordigers vanuit het speciaal onderwijs deel uit van het bestuur. Het bestuur bestuurt op hoofdlijnen en heeft een monitorende rol.

Managementteam (MT)

In iedere afdeling is een coördinator aangesteld. De afdelingscoördinatoren vormen samen met vertegenwoordigers van het speciaal onderwijs het managementteam van het samenwerkingsverband. Eén van de MT-leden fungeert als voorzitter. Het MT heeft beleidsvoorbereidende taken en coördineert de uitvoering van het Ondersteuningsplan. In een managementstatuut zijn taken en verantwoordelijkheden van het MT beschreven.

Ondersteuningsplanraad (OPR)

Conform de wettelijke verplichtingen hieromtrent heeft het samenwerkingsverband een Ondersteuningsplanraad (OPR) ingericht. De OPR heeft instemmingsrecht op het Ondersteuningsplan. De OPR bestaat voor de helft uit ouders en voor de helft uit personeelsleden.
Iedere afdeling is vertegenwoordigd binnen de OPR, door een ouder en een personeelslid. Daarnaast leveren de gezamenlijk SBO-scholen en SO-school De Boslust samen een ouder en een personeelslid. De OPR bestaat uit 10 personen. De (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraden van de betrokken schoolbesturen hebben formeel geen rol binnen het samenwerkingsverband. De schoolbesturen hebben evenwel de intentie uitgesproken om hun (G)MR regelmatig te informeren over de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband en om in voorkomende gevallen hun (G)MR om advies te vragen.

4.5 Inrichting van de afdeling

Iedere afdeling maakt eigen keuzes wat betreft de inrichting van de afdeling. Dit kan betekenen dat er verschillen zijn tussen afdelingen wat betreft de aanwezige organen en wat betreft de taken en verantwoordelijkheden die toebedeeld zijn aan een orgaan. Hieronder is de structuur beschreven zoals die minimaal in iedere afdeling aanwezig is.

Bestuur

Alle in een afdeling participerende schoolbesturen vormen gezamenlijk het afdelingsbestuur. Het afdelingsbestuur stelt het afdelingsplan, het jaarplan en het jaarverslag vast. Alle besluitvorming van de afdeling, voor zover niet overgedragen aan andere organen, is voorbehouden aan het afdelingsbestuur. Wat betreft beleidsvorming opereert het afdelingsbestuur binnen de kaders van het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Coördinator
De afdelingscoördinator is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en– uitvoering binnen de afdeling.

Directieoverleg
Het directieoverleg vervult een belangrijke rol bij de voorbereiding en de uitvoering van beleid van afdeling en samenwerkingsverband. De directeuren zijn verantwoordelijk voor de implementatie op hun eigen school van het door het samenwerkingsverband / afdeling vastgestelde beleid.
Functie directieoverleg:

- peilen van meningen betreffende beleidsvoornemens
- creëren van draagvlak voor beleidsvoornemens
- werkafspraken maken over de uitvoering van het beleid op schoolniveau

Netwerk intern begeleiders
Binnen iedere afdeling functioneert een netwerk intern begeleiders. De ib-netwerken spelen – net als het directieoverleg - een belangrijke rol bij de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van afdeling en samenwerkingsverband. Samen met de directeur zorgt de IB'er voor de concrete invoering op schoolniveau van binnen afdeling / samenwerkingsverband ingezet beleid.
Functie overleg IB'ers:

- peilen van meningen betreffende beleidsvoornemens
- creëren van draagvlak voor beleidsvoornemens
- praktisch vertalen van beleid samenwerkingsverband naar schoolniveau
- middels deskundigheidsbevordering /scholing bijdragen aan de kwaliteit van de ondersteuning binnen het samenwerkingsverband

Commissie Arrangeren en Toewijzen (CAT)
Iedere afdeling kent een Commissie Arrangeren en Toewijzen (CAT) die tenminste beslist over

- het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor speciaal basisonderwijs
- het afgeven van toelaatbaarheidverklaringen speciaal onderwijs (SO ZML, SO lichamelijk-motorische beperkingen, SO gedrag)
- aanvragen in het kader van de regeling 'Kansrijk, maar risicovol' (zie pag. 46)

4.6 Communicatie
Alle betrokken functionarissen binnen het samenwerkingsverband (bestuurders, coördinatoren, directeuren, intern begeleiders) zijn verantwoordelijk voor een doeltreffende communicatie met hun achterban. Een ieder kan hiervoor eigen media en kanalen kiezen. Het managementteam van het samenwerkingsverband bewaakt dat de informatievoorziening naar de scholen waar nodig en/of zinvol op elkaar afgestemd wordt.
De informatievoorziening wordt door het samenwerkingsverband met name ondersteund middels de website van het samenwerkingsverband: www.veldvaartenvecht.nl. Op deze website is voor ouders en andere belangstellenden relevante informatie te vinden over de ondersteuningsmogelijkheden voor kinderen met extra onderwijsbehoeften. Op de website is eveneens informatie te vinden over de Ondersteuningsplanraad. Scholen beschikken via de website steeds over de meest actuele informatie en formulieren.

Hoofdstuk 5 Onderwijscontinuüm

Het samenwerkingsverband realiseert een continuüm aan onderwijsondersteuning, waarmee voor alle leerlingen een passend onderwijsaanbod gerealiseerd kan worden. Hieronder wordt nader ingegaan op de verschillende niveaus die we daarbij onderscheiden. (NB: De praktische invulling van de verschillende niveaus gebeurt in de afdeling en wordt beschreven in de afdelingsplannen)

Niveau 1: Basisondersteuning door iedere school

Iedere school binnen het samenwerkingsverband garandeert een minimumniveau aan ondersteuning te kunnen bieden. Het samenwerkingsverband heeft gezamenlijke afspraken over deze basisondersteuning. (Zie bijlage 1.) Bij de inrichting van de basisondersteuning zijn preventief werken en handelingsgericht werken sleutelbegrippen. Tevens omvat de basisondersteuning op iedere school een set licht curatieve interventies. Het tot op een bepaald niveau aanbieden van ondersteuning aan kinderen met extra onderwijsbehoeften maakt deel uit van de basisondersteuning. Iedere school dient een onderwijsaanbod te hebben:

- voor kinderen met een minder of meer dan gemiddelde intelligentie (dus ook voor hoogbegaafde leerlingen),
- voor kinderen met leerproblemen (bijvoorbeeld als gevolg van dyslexie / dyscalculie) en
- voor kinderen met extra onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag.

Voor sommige van deze leerlingen is het nodig een ontwikkelingsperspectief op te stellen. Het samenwerkingsverband hanteert gezamenlijke afspraken rond het opstellen van een ontwikkelingsperspectief. Zie hiervoor bijlage 2. De bijlage bevat eveneens informatie over in welke gevallen een ontwikkelingsperspectief gemeld dient te worden in BRON.

In sommige gevallen is een van de onderwijsbehoeften van (hoog)begaafde leerlingen het contact en de samenwerking met ontwikkelingsgelijken. Om aan deze onderwijsbehoefte te kunnen voldoen is vaak samenwerking met andere scholen nodig. Op afdelingsniveau wordt bewaakt dat voor alle leerlingen voor wie dit aan de orde is, een dergelijk aanbod voorhanden is.

Bij het bieden van passende ondersteuning aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften kan de basisschool via korte lijnen een beroep doen op externe expertise. Korte lijnen, ofwel zonder loketten. Hieronder valt de expertise van een logopediste of orthopedagoog en ook S(B)O-deskundigheid op het gebied van gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling, van zeer moeilijk lerende leerlingen, van leerlingen met lichamelijke beperkingen, van leerlingen met epilepsie en van leerlingen met spraak-taalproblemen. Het kunnen inroepen van deze externe deskundigen maakt binnen ons samenwerkingsverband dus deel uit van de basisondersteuning. In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de wijze waarop het samenwerkingsverband waarborgt dat externe expertise beschikbaar is voor de basisscholen. Naast de mogelijkheid om een beroep te kunnen doen op externe expertise, is het wenselijk dat scholen extra personeel kunnen inzetten ten behoeve van de ondersteuning en begeleiding van kinderen met extra onderwijsbehoeften. Schoolbesturen geven hier in hun beleid uitdrukking aan.

Schoolondersteuningsprofiel

Iedere school beschrijft in haar schoolondersteuningsprofiel de ondersteuningsmogelijkheden van de school. Binnen het samenwerkingsverband wordt met verschillende schoolondersteuningsprofielen gewerkt. Een zelfevaluatie van de basisondersteuning maakt deel uit van ieder instrument. De schoolondersteuningsprofielen worden jaarlijks geüpdatet.
Op afdelings- en/of bestuursniveau vindt rond de schoolondersteuningsprofielen geregeld een vorm van collegiale consultatie plaats tussen schooldirecties en/of tussen ib'ers. Het ingevulde profiel is tevens onderwerp van gesprek tussen bestuurder en directeur. Het ondersteuningsprofiel wordt jaarlijks geactualiseerd.
De scholen voor SO die deel uitmaken van ons samenwerkingsverband beschrijven eveneens hun ondersteuningsmogelijkheden in een schoolondersteuningsprofiel.

Niveau 2: Aanvullende ondersteuning door de (speciale) basisschool (al dan niet in samenwerking met het Speciaal Onderwijs). Bovenop het niveau van basisondersteuning kan een school over aanvullende ondersteuningsmogelijkheden beschikken of besluiten die te ontwikkelen. Iedere school maakt hier eigen keuzes in, aansluitend op het beleid van de afdeling en van het eigen bestuur. De school beschrijft de aanvullende ondersteuningsmogelijkheden in het schoolondersteuningsprofiel.
Er zijn verschillende varianten mogelijk, denk *bijvoorbeeld* aan:

1. *De school ontwikkelt in eigen beheer aanvullende ondersteuningsmogelijkheden.*
   Denk bv. aan extra expertise op het gebied van dyslexie, waarbij het leren gebruiken van bepaalde computersoftware in het aanbod van de school zit.
2. *Samen met andere scholen wordt een aanvullend ondersteuningsaanbod gerealiseerd.*
   Denk bv. aan een gezamenlijke bovenschoolse plusgroep waar leerlingen van verschillende scholen een dagdeel per week naar toe gaan.
3. *Eén of meer scholen bieden in samenwerking met een speciale school een aanvullende ondersteuningsmogelijkheid aan.*
   Denk hierbij bv. aan het in samenwerking met speciaal onderwijs gedrag realiseren van een structuurgroep gekoppeld aan een basisschool. Samenwerking met het speciaal (basis)onderwijs maakt het mogelijk het onderwijsaanbod te verbreden en te verdiepen, waardoor meer leerlingen binnen het regulier onderwijs kunnen blijven.
4. *Eén of meer scholen bieden in samenwerking met een zorgaanbieder een aanvullende ondersteuningsmogelijkheid.*
   Denk bv. aan het in samenwerking met het sociale wijkteam organiseren van een SoVa training.

De geografische omvang van ons samenwerkingsverband maakt dat het niet zinvol is om op het niveau van het samenwerkingsverband afspraken te maken over spreiding van aanvullende ondersteuningsmogelijkheden over de basisscholen. Gezien de kleinschaligheid van de onderwijs-voorzieningen in onze regio lijkt het echter evenwel zeer wenselijk dat schoolbesturen op lokaal niveau (denominatieoverstijgend) samenwerken bij het realiseren van aanvullende ondersteunings-mogelijkheden. Door dit te doen wordt het mogelijk een onderwijsaanbod te realiseren dat verder reikt dan wat afzonderlijke schoolbesturen kunnen bieden. Denk bijvoorbeeld aan een plusgroep die een functie vervult voor leerlingen van alle scholen in een bepaald dorp.

Niveau 3: Ondersteuning binnen de speciale basisschool
Ook met de mogelijkheid van aanvullende ondersteuning binnen het basisonderwijs blijft voor sommige leerlingen het onderwijsaanbod binnen een reguliere setting ontoereikend. Indien dit aan de orde is

meldt de school een leerling aan bij de Commissie Arrangeren en Toewijzen (CAT) van de afdeling. De CAT beslist over toewijzing van een toelaatbaarheidsverklaring speciaal (basis)onderwijs. Wanneer de ondersteuningsmogelijkheden van het basisonderwijs onvoldoende blijken komt als eerste andere mogelijkheid het speciaal basisonderwijs in beeld.
Het onderwijsaanbod van het speciaal basisonderwijs is met name afgestemd op de onderwijsbehoeften van kinderen met leerproblemen / met een leerachterstand die zich niet conform hun mogelijkheden ontwikkelen en bij wie eveneens sprake is van gedragsproblemen en/of van een bedreigde sociaal-emotionele ontwikkeling. Op alle huidige SBO-scholen is een ontwikkeling in gang gezet om het onderwijs eveneens af te stemmen op kinderen met meer complexe onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag. Feitelijk hebben we het hiermee over SBO-onderwijs met een verbrede toelating.
Ondersteuning op het niveau van (verbreed) speciaal basisonderwijs dient ook in de toekomst zo thuisnabij mogelijk beschikbaar te blijven. Binnen de gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg volstaat de huidige spreiding aan voorzieningen.

Geen speciaal basisonderwijs, maar wel aanvullende voorzieningen binnen onze regio vormt de scholen voor nieuwkomers, De Smeltkroes in Aalden en De OpStap in Hardenberg. Nieuwkomers die instromen in het basisonderwijs in Hardenberg en Coevorden, worden het eerste jaar geplaatst op de Smeltkroes of de OpStap. Dit betreft met name de leerlingen vanaf groep 3. In Ommen biedt een van de basisscholen eveneens eerste (onderwijs) opvang van nieuwkomers.

Niveau 4: Ondersteuning binnen het speciaal onderwijs

Voor sommige leerlingen met extra onderwijsbehoeften is het aanbod dat de (verbrede) SBO-voorziening kan bieden onvoldoende. Deze kinderen zijn aangewezen op speciaal onderwijs. De Boslust is de enige SO-school met een vestiging binnen de regio van ons samenwerkingsverband. Het onderwijsaanbod van de Boslust is van oudsher gericht op leerlingen met een forse ontwikkelingsachterstand, waarbij mogelijk ook andere bijkomende problematieken voorkomen. De volgende leerlingen kunnen binnen de Boslust worden geplaatst:
- Leerlingen met een forse ontwikkelingsachterstand.
- Leerlingen met een forse ontwikkelingsachterstand en eventuele bijkomende gedragsproblematieken.
- Leerlingen met een forse ontwikkelingsachterstand en eventuele bijkomende lichamelijke beperkingen.

Sinds januari 2017 heeft de Boslust eveneens een aanbod voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag, met ingang van augustus 2019 in de vorm van twee structuurgroepen. De Boslust heeft bovendien een aanbod voor kinderen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van een combinatie van een forse ontwikkelingsachterstand en lichamelijk motorische beperkingen.
Leerlingen met een gemiddelde of bovengemiddelde intelligentie met extra onderwijsbehoeften als gevolg van lichamelijk-motorische beperkingen zijn aangewezen op speciaal onderwijs buiten de geografische regio van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft afspraken met de schoolbesturen die dit onderwijs bieden om te kunnen garanderen dat een leerling – indien aan de orde – snel geplaatst kan worden op de betreffende school voor speciaal onderwijs.

Hoofdstuk 6
Expertise ten behoeve van leerlingen met extra onderwijsbehoeften

Bij het realiseren van een passend onderwijsaanbod aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften hebben scholen in de regel behoefte aan een mix van expertise en 'handen rondom het kind'. Een basisniveau van ondersteuning wordt iedere school geacht zelf te kunnen bieden. Is aanvullende expertise nodig dan dient de bovenschoolse ondersteuningsstructuur erin te voorzien dat deze snel beschikbaar is voor de school. Zoals eerder vermeld: Het kunnen inroepen van deze externe expertise maakt deel uit van de basisondersteuning. Het samenwerkingsverband kiest ervoor het beschikbaar stellen van aanvullende expertise te organiseren op het niveau van de afdeling. Iedere afdeling kan een en ander organiseren op een bij de afdelingsstructuur passende wijze.
Bij de inrichting van de expertise zijn onderstaande richtlijnen kaderstellend:

1. Iedere school dient een beroep te kunnen doen op aanvullende expertise op het gebied van het onderwijsaanbod aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften. De binnen een afdeling samenwerkende schoolbesturen dragen er zorg voor dat deze expertise voorhanden is en stellen hiervoor budgetten beschikbaar. (NB: er is dus geen sprake van 'open eind' financiering).

2. Bij 'aanvullende expertise' denken we in de eerste plaats aan expertise die ingezet wordt om de groepsleerkracht en school te ondersteunen. (Steekwoorden: advisering, begeleiding, coaching)

3. De expertise dient snel toegankelijk te zijn voor de scholen:
   - langs korte, rechtstreekse lijnen tussen school en deskundige
   - met eenvoudige procedures
   - met een minimum aan administratieve bureaucratie
   - zonder langs een loket te hoeven

4. Alle in dit kader beschikbare specialisten
   - werken vraaggericht
   - hanteren de principes van handelingsgericht werken
   - hebben een ondersteunende rol richting de school; de school blijft evenwel probleemeigenaar

5. De financiële afspraken rond het kunnen inroepen van externe expertise zijn zodanig, dat deze zo min mogelijk worden ervaren als een drempel om de hulp in te roepen.

6. Iedere school kan (volgens de bij 3 beschreven uitgangspunten) direct een beroep doen op de ondersteuning door een orthopedagoog. Verder is voor alle scholen (eveneens volgens de bij 3

weergegeven uitgangspunten) minimaal de volgende expertise direct beschikbaar:

- SBO-expertise op het gebied van de onderwijsbehoeften van leerlingen met leer- en gedragsproblemen
- SO-expertise op het gebied van leerlingen met onderwijsbehoeften op het gebied van cognitieve beperkingen, op het gebied van lichamelijk-motorische beperkingen en op het gebied van gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling

7. Voor de organisatie op afdelingsniveau geldt:
   - De betreffende schoolbesturen maken afspraken hoe de expertise beschikbaar te stellen aan de scholen; hierbij kan ervoor gekozen worden om een deel van de expertise beschikbaar te stellen op bestuursniveau (denk bv. aan de orthopedagoog).
   - Binnen de afdeling worden eventueel aanvullende afspraken gemaakt wat betreft de beschikbaarheid van expertise (bovenop de minimumafspraken die gelden voor het hele samenwerkingsverband), passend bij de ondersteuningsbehoeften van de scholen in de betreffende afdeling.
   - Met de scholen voor SO Boslust en De Twijn zijn contracten afgesloten rond het verzorgen van ambulante begeleiding. De AB'ers van Boslust bieden SO-expertise op met name het gebied van de onderwijsbehoeften van leerlingen met een forse ontwikkelingsachterstand. De AB'ers van De Twijn doen dit op het gebied van extra onderwijsbehoeften als gevolg van lichamelijk-motorische beperkingen. Beide contracten hebben een omvang van ongeveer 1,0 fte. De beschikbare AB-tijd wordt naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de afdelingen.
   - Wat betreft de inhuur van SO-expertise op het gebied van gedrag worden binnen het samenwerkingsverband op afdelingsniveau keuzes gemaakt, variërend van het zelf in dienst nemen van een AB'er, het afnemen van diensten bij de SO-school tot het aangaan van een contract met een zzp'er.
   - De aansturing van de AB'ers vindt plaats op afdelingsniveau (door de afdelingscoördinator) en wordt afdelingsoverstijgend afgestemd. Wat betreft de inzet van de AB'ers zijn gezamenlijke afspraken gemaakt binnen het samenwerkingsverband. Deze zijn te vinden in bijlage 3.

8. Naast expertise die bedoeld is om de leerkracht te ondersteunen, is er bij de scholen vraag naar specifieke expertise in de vorm van kindgerichte ondersteuning en training (denk bijvoorbeeld aan faalangsttrainingen, SoVa trainingen, agressiereductietrainingen). De behoefte van scholen aan deze expertise varieert (o.m. wat betreft soort training, frequentie en intensiteit). Op het niveau van de afdeling worden nadere afspraken gemaakt met betrekking tot het beschikbaar stellen van dit type kindgerichte expertise. De bij punt 6 genoemde richtlijnen zijn hierbij eveneens van toepassing.

In de afdelingsplannen horend bij dit Ondersteuningsplan wordt nader omschreven hoe de expertise voor de betreffende afdeling beschikbaar wordt gesteld.

Hoofdstuk 7
Plaatsing in speciale voorzieningen

7.1 Toeleiding

De toeleiding naar SBO en SO vindt binnen ons samenwerkingsverband plaats binnen de afdeling. In deze paragraaf is in de vorm van aandachtspunten en richtlijnen beschreven binnen welke door het samenwerkingsverband afgesproken kaders de toeleiding binnen de afdelingen vorm krijgt.

1. Aan een toeleiding naar SBO/SO gaat het nodige vooraf. Ieder ondersteuningstraject, uiteindelijk al dan niet leidend tot een verzoek tot plaatsing in het SBO of SO, dient zich te laten omschrijven met sleutelbegrippen als preventief werken, handelingsgericht inzetten van extra ondersteuning rond leerling en leerkracht, betrokkenheid van ouders en het vroegtijdig inzetten van externe deskundigheid.

2. In iedere afdeling is een onafhankelijke Commissie Arrangeren en Toewijzen (CAT) ingericht die beslist over
   - aanvragen voor SBO/SO-toelaatbaarheidsverklaringen
   - aanvragen in het kader van de regeling 'Kansrijk, maar risicovol' (zie pag. 46)

   De toelaatbaarheidsverklaringen die voor rekening komen van de afdeling worden (ook in administratieve zin) op afdelingsniveau afgegeven. Toelaatbaarheidsverklaringen SO die ten laste komen van het samenwerkingsverband worden afgegeven op het niveau van het samenwerkingsverband. Alle toelaatbaarheidsverklaringen worden op het niveau van het samenwerkingsverband geregistreerd.

3. De CAT bespreekt tenminste de aanvragen voor plaatsing in SBO en SO. (Het is aan iedere afdeling om de activiteiten van de CAT al dan niet uit te breiden met andere taken, zoals bv. de toedeling van arrangementen die binnen de afdeling beschikbaar zijn op het snijvlak tussen regulier en speciaal).
   Ook wanneer er een symbioseplaatsing[2] aan de orde is waarbij het de bedoeling is de leerling in te schrijven in het S(B)O, beslist de CAT over de toekenning van de toelaatbaarheidsverklaring. De commissieleden handelen binnen de commissie op persoonlijke titel, zonder last of ruggenspraak.
   De CAT's zijn m.a.w. door het samenwerkingsverband gemandateerd om te beslissen over het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen SBO/SO.

4. Wanneer een CAT een toelaatbaarheidsverklaring SBO heeft afgegeven en de ouders besluiten om hun kind aan te melden bij de SBO-school van een andere afdeling, hoeft er geen bespreking binnen de CAT van die afdeling plaats te vinden, maar beslist de betreffende SBO-school over de toelating op basis van het aannamebeleid van de school.
   (NB: Wanneer een aangrenzend samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring SBO heeft afgegeven en de ouders verzoeken om plaatsing op een SBO-school van ons samenwerkingsverband, dan is het aan die SBO-school om te bepalen of ze kan voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Indien dat het geval is wordt de (wettelijk verplichte) afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring door ons samenwerkingsverband administratief afgehandeld voor de CAT van de betreffende afdeling.)

[2] Bij een combiplaatsing gaat een leerling een deel van de week naar een reguliere school en het andere deel naar een speciale school.

5. De inrichting van de CAT's van de verschillende afdelingen komt in grote lijnen overeen. Overal
   a. wordt met hetzelfde instrument (hetzelfde aanmeldformulier) gewerkt
   b. wordt met overeenkomstige procedures gewerkt
   c. worden de principes van handelingsgericht toewijzen gehanteerd (waardoor er meer sprake is van arrangeren dan van indiceren)
   d. maken één of meer vertegenwoordigers uit de jeugdhulp deel uit van het CAT, waardoor het mogelijk wordt om dossiers integraal ('wat is er nodig voor kind, school en ouders') te behandelen
   e. zijn ouders (en school) aanwezig bij de bespreking van het dossier
   f. vindt na een CAT-bespreking een mondelinge (telefonische) en een schriftelijke terugkoppeling plaats naar de aanmeldende school en worden de ouders eveneens mondeling (telefonisch) en schriftelijk geïnformeerd

6. De samenstelling van de CAT is dusdanig dat:
   - er voldoende deskundigheid op het gebied van leerlingen met extra onderwijsbehoeften aanwezig is
   - er voldoende kennis voorhanden is van de ondersteuningsmogelijkheden op de scholen binnen het samenwerkingsverband én van de SO-scholen buiten de regio van het samenwerkingsverband waar samenwerkingsafspraken mee worden onderhouden
   - er voldoende kennis is van de sociale kaart wat betreft ondersteuningsmogelijkheden voor kind, ouders en gezin

   In de CAT hebben zitting:
   a. een functionaris met expertise op het gebied van het basisonderwijs die goed op de hoogte is van de ondersteuningsmogelijkheden binnen de reguliere basisscholen van de afdeling
   b. een functionaris met expertise op het gebied van SBO
   c. (op afroep) een functionaris met expertise op het gebied van SO (gedrag, ZML, lichamelijke beperkingen, langdurig zieke kinderen, ESM / gehoorproblemen)
   d. een jeugdarts (afkomstig van de GGD)
   e. een deskundige op het gebied van psychosociale problematiek in relatie tot opvoeden en opgroeien (afkomstig van het sociale wijkteam)
   f. een onafhankelijk voorzitter (in de persoon van de afdelingscoördinator)

   Toelichting:
   - Bij het aanwijzen van leden voor de CAT dient de afdeling rekening te houden met de wettelijke verplichting dat altijd een orthopedagoog betrokken dient te zijn bij een verwijzingsbeslissing én een deskundige met specifieke expertise op het gebied van het type onderwijsbehoeften van de betreffende leerling
   - Het is niet nodig dat bij iedere casus expertise op alle SO-gebieden voorhanden is. Belangrijk is dat de betreffende SO-functionaris aanwezig is wanneer er een leerling besproken wordt met onderwijsbehoeften waarbij zijn/haar specifieke SO-expertise meerwaarde heeft. De afdeling kan ervoor kiezen om één of meer functionarissen vanuit het SO op afroep te laten participeren. (In dat geval dient overigens wel gewaarborgd te zijn dat de SO-functionaris beschikbaar is wanneer nodig).
     Wanneer een SO-functionaris aanwezig is bij de bespreking, wordt hij/zij eveneens uitgenodigd bij de voorbespreking direct voorafgaan aan de CAT-bijeenkomst.

- De deskundige vanuit het sociale wijkteam dient in voorkomende gevallen ouders snel te kunnen toeleiden naar lichte en/of zware hulp gericht op kind en/of ouders/gezin.
- Alle afdelingen omvatten een gebied van twee gemeenten of meer. De sociale wijkteams zijn gemeentelijk georganiseerd. Het is de verantwoordelijkheid van de afdeling om ervoor te zorgen dat er op casuïstiekniveau effectief samengewerkt wordt met het betreffende sociale wijkteam, zodat voor ieder kind dat het betreft passende ondersteuning vanuit de eigen gemeente ingezet wordt.

7. Om bij verwijzing te kunnen beslissen over de meest passende onderwijsplek voor een leerling is het nodig dat de CAT een goed zicht heeft op de ondersteuningsmogelijkheden van de verschillende speciale voorzieningen. De kennis hieromtrent wordt ingebracht door de betreffende S(B)O-functionaris die deel uitmaakt van de CAT. De CAT heeft bovendien het schoolondersteuningsprofiel van de S(B)O-scholen tot haar beschikking.
   Door de betrokkenheid van SO- / SBO-vertegenwoordigers is gewaarborgd dat de betreffende S(B)O-school redelijkerwijs bereid is de afgegeven S(B)O-toelaatbaarheidsverklaring om te zetten in een inschrijving op de school.

8. Voordat voor een leerling een toelaatbaarheidsverklaring wordt aangevraagd dienen de voorliggende ondersteuningsmogelijkheden ten volle benut te zijn. We doelen dan op de ondersteuning die binnen de school, c.q. binnen het schoolbestuur en/of de afdeling te bieden is. Iedere school is er verantwoordelijk voor dat deze ondersteuningsmogelijkheden effectief ingezet zijn alvorens een TLV wordt aangevraagd. De eerste toetsing door de CAT heeft hier betrekking op. Het door de school aangeleverde dossier wordt namelijk getoetst aan de hand van de volgende vragen:
   1. Zijn alle mogelijkheden die het schoolondersteuningsprofiel van de school biedt ten volle benut voor deze leerling?
   2. Zijn de mogelijkheden van schoolnabije expertise voldoende benut?
      - Is de orthopedagoog tijdig en effectief ingezet in het ondersteuningstraject?
      - Is voldoende gebruik gemaakt van de expertise van andere binnen de afdeling beschikbare specialisten? Denk hierbij aan de ab'ers gedrag, ZML en LG
   3. Zijn de mogelijkheden van horizontale verwijzing (naar een andere basisschool) voldoende verkend?
   4. Heeft de school tijdig een ontwikkelingsperspectief[3] opgesteld voor de leerling waarin nauw omschreven
      - de te behalen doelen
      - de onderwijsbehoeften van de leerling?

9. De CAT gaat handelingsgericht te werk bij het nemen van beslissingen over s(b)o-plaatsingen. Daarbij maakt ze – eenvoudig gezegd – een match tussen de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsmogelijkheden van de reguliere en speciale (basis) scholen.
   In werkelijkheid gaat het hier om een complex proces waar bij iedere casus een breed scala aan factoren gewogen wordt. Bij het nemen van beslissingen zijn niet zozeer richtlijnen in termen van kindcriteria leidend. Wel geldt bij iedere afweging als belangrijkste uitgangspunt:
   De onderwijsbehoeften van de leerling zijn leidend.
   Dit betekent onder meer dat er in principe geen toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven:

[3] Voor leerlingen tot eind groep 5 doelen we hier op een ontwikkelingsperspectief met tenminste halfjaar- en jaardoelen voor één jaar; uitstroomdoelen hoeven niet te worden opgenomen.

- wanneer er alleen sprake is van een beneden-gemiddelde intelligentie
- wanneer er alleen sprake is van leerproblemen
- wanneer er zich alleen problemen voordoen buiten de schoolsetting
- voor een leerling met beperkte cognitieve mogelijkheden, die zich wat betreft leer-vorderingen ontwikkelt conform deze mogelijkheden
- voor een leerling die in sociaal-emotioneel opzicht floreert op de basisschool

Voor het bespreken van leerlingen die vanuit de voorschoolse periode / vanuit een zorgsetting worden aangemeld voor plaatsing in het speciaal onderwijs volgt het samenwerkingsverband de landelijke richtlijnen t.a.v. het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen (Kamerbrief ministers Slob en De Jonge, 30 oktober 2019).

10. Alle aanmeldingen voor SO-/SBO-plaatsingen worden behandeld door de CAT van de betreffende afdeling. De leerling wordt besproken in de CAT horend bij de school waar de ouders de leerling hebben aangemeld. Ook rechtstreekse aanmeldingen vanuit de voorschoolse periode en aanmeldingen als gevolg van verhuizingen worden in de CAT van de afdeling besproken. Hierbij geldt:
    - Wanneer de ouders zich rechtstreeks melden bij de school voor speciaal onderwijs wordt in overleg met de ouders bepaald waar hun kind besproken zal worden; daarbij zijn postcode (van het huisadres) en de voorkeur van de ouders wat betreft denominatie leidend.
    - Ouders van leerlingen bij wie het op voorhand duidelijk is dat alleen een SO-school een mogelijke optie is (we denken aan de kinderen op de grens van onderwijs en kinderdagcentrum) en die hun kind rechtstreeks aanmelden bij de betreffende SO-school ervaren het mogelijk als omslachtig en bureaucratisch dat er een bespreking in een commissie plaats moet vinden. De toeleiding naar en de bespreking binnen een CAT wordt daarom zo georganiseerd dat het zo weinig mogelijk belastend voor de ouders is.
    - Alle instellingen in de voorschoolse periode/op het gebied van dagopvang gehandicapte kinderen zijn door het samenwerkingsverband goed geïnformeerd over werkwijze en procedures binnen ons samenwerkingsverband. Zij zijn de eersten die met ouders in gesprek gaan. Als deze instellingen goed op de hoogte zijn kan onduidelijkheid in het latere proces voorkomen worden.
    - Wanneer een leerling rechtstreeks vanuit de voorschoolse periode / anderszins van buitenaf worden aangemeld voor plaatsing in het S(B)O, neemt de S(B)O-school contact op met de voorzitter van de CAT. Die bepaalt welke functionarissen de onderwijsbehoeften van de leerling in beeld gaan brengen. Dat kan een specialist van de betreffende S(B)O-school zijn, maar ook een duo bestaande uit een specialist van de SO-school en/of een specialist van de SBO-school. Ook een duo vanuit SO/SBO en een intern begeleider van een basisschool is een mogelijkheid. Deze persoon / het betreffende duo heeft een belangrijke rol bij het voorbereiden van de CAT-bespreking. Zij verwoorden samen de onderwijsbehoeften van de leerlingen en de con-sequenties hiervan voor de ondersteuning die op school geboden moet worden. Zij formuleren samen een advies ten aanzien van de meest passende onderwijsplek
    - Een leerling kan binnen ten hoogste één CAT besproken worden.
    - De kosten van SO-plaatsingen vanuit de voor- en zijinstroom komen niet ten laste van de afdeling, maar worden gezamenlijk – op het niveau van het samenwerkingsverband – gedragen.
    - SO-verwijzingen vanuit deze directe instroom komen m.a.w. ten laste van het samen-werkingsverband en worden daarom (licht) getoetst door het managementteam van het samenwerkingsverband.

7.2 Geldigheidsduur toelaatbaarheidsverklaringen

De wettelijk bepaalde minimale geldigheidsduur van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) is één volledig schooljaar. Een toelaatbaarheidsverklaring SO heeft als einddatum altijd 31 juli.

De CAT bepaalt per casus de duur van de TLV en heeft daarbij zowel de mogelijkheid tot het afgeven van TLV's voor de duur van de gehele basisschoolperiode als voor het afgeven van een TLV voor een beperkte periode. Wanneer dat laatste het geval is kan de S(B)O-school na afloop van de periode een verlenging van de TLV aanvragen. In de praktijk worden met name TLV's afgegeven voor de gehele basisschoolperiode. Voor leerlingen die vanuit de voorschoolse periode instromen in het S(B)O wordt regelmatig een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven voor twee jaar.

Het is de verantwoordelijkheid van de S(B)O-school om jaarlijks met de ouders te bespreken of de S(B)O-school nog een passende plek is voor de leerling. Wanneer de conclusie is dat een basisschool of een ander type gespecialiseerd onderwijs inmiddels een meer passende plek is voor de leerling, dan zetten school en ouders gezamenlijk stappen om dit te realiseren. Het samenwerkingsverband kan hierbij ondersteunen.

Hoofdstuk 8
Preventie van langdurig verzuim

Binnen de regio van ons samenwerkingsverband is slechts incidenteel sprake van 'thuiszitters-problematiek'. Het samenwerkingsverband heeft de ambitie te voorkomen dat leerlingen langdurig ongeoorloofd verzuimen. (NB: Onder thuiszitters wordt in het algemeen verstaan: een leerplichtig kind dat ingeschreven staat op een school en die zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht, respectievelijk vrijstelling van geregeld schoolbezoek of wegens het volgen van ander onderwijs).
Het samenwerkingsverband hanteert een striktere formulering: Er is sprake van thuiszitten, wanneer een leerling, ingeschreven op een school, geen onderwijs volgt en er geen zicht op is dat de leerling binnen een week weer naar school gaat. Het samenwerkingsverband wil zicht hebben op al deze kinderen. Dat organiseren we op afdelingsniveau. Binnen iedere afdeling zijn afspraken gemaakt over de melding van thuiszitters. Er zijn nauwe contacten met de leerplichtambtenaren; situaties waarbij thuiszitten dreigt, worden snel met elkaar gedeeld. In het geval van thuiszitters is het de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband om een aanbod te realiseren passend bij wat er nodig is voor de leerling. Deze verantwoordelijkheid is belegd bij de afdelingscoördinatoren. Het is vervolgens de verantwoordelijkheid van de leerplichtambtenaar om ervoor te zorgen dat de leerling het schoolgaan hervat.

Het voorkomen van langdurig verzuim begint met een stevig preventiebeleid. Daartoe wordt op de scholen als volgt gehandeld: Wanneer er sprake is van een ongewoon verzuimpatroon (anders dan als gevolg van ziekte) gaat de school in gesprek met ouders. Ditzelfde gebeurt wanneer de leerling op school dusdanig gedrag vertoont dat de veiligheid van de andere leerlingen en/of van de leerkrachten in het geding dreigt te raken.
Bij deze gesprekken is in veel gevallen de jeugdverpleegkundige / schoolmaatschappelijk werker, die aan de school verbonden is, aanwezig en– wanneer langdurig verzuim dreigt - eveneens de leerplicht-ambtenaar. Door vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan en samen met de ouders op zoek te gaan naar oplossingen kan in veel gevallen worden voorkomen dat de leerling langdurig thuis komt te zitten.

Iedere situatie waarbij dreigend langdurig schoolverzuim aan de orde is, is anders. Het verschilt per casus welke interventies nodig zijn. Het samenwerkingsverband kiest daarom voor een aanpak op maat. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De betrokken school heeft de regie. De school kiest per casus een verantwoordelijke (IB'er of directeur)
- De school bepaalt welke externe deskundigen betrokken worden bij het traject. Daarbij kan ook gedacht worden aan het inschakelen van een onderwijsconsulent (zie voor meer informatie www.onderwijsconsulenten.nl)
- Bij het gehele traject zijn de ouders als opvoedingsverantwoordelijken nadrukkelijk betrokken. Zij worden in principe bij alle gesprekken uitgenodigd.
- Indien het nodig is dat de leerling (tijdelijk) in een andere setting onderwijs ontvangt, wordt de keus voor de opvangplek in de eerste plaats bepaald door de onderwijs- en hulpbehoefte van de leerling.
- Wanneer langdurig schoolverzuim dreigt meldt de school dit bij de afdelingscoördinator.
- De afdelingscoördinator ondersteunt de school bij kwesties rond (dreigend) langdurig schoolverzuim. Daarbij biedt de coördinator hulp en begeleiding op maat, passend bij de ondersteuningsvraag van school en ouders.

- Totdat een definitieve plek gevonden is voor de leerling blijft de school de regie houden.

Langdurig schoolverzuim kan het gevolg zijn van ziekte. De verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan een leerling, ziek of niet, ligt altijd bij de school waar de leerling staat ingeschreven. Voor leerlingen die langdurig en/of chronisch ziek zijn, kan de school ondersteuning aanvragen van een consulent ondersteuning onderwijs zieke leerlingen. (Zie voor meer informatie hieromtrent: www.ziezon.nl) Door de leerling tijdens de ziekteperiode onderwijs te blijven bieden houdt de leerling toekomstperspectief, wordt een sociaal-emotioneel isolement mogelijk voorkomen en blijkt na de ziekteperiode de overgang naar weer onderwijs volgen binnen de schoolsetting gemakkelijker te verlopen.

Hoofdstuk 9
Positie ouders[4]

Goed onderwijs realiseren lukt alleen met de betrokkenheid van ouders. Het samenwerkingsverband wil daarom ouders als educatieve partners betrekken bij de inrichting van passend onderwijs.
Dit geven we als volgt vorm:

1. *Ouders worden in algemene zin geïnformeerd.* Op de website van het samenwerkingsverband wordt ouders heldere informatie geboden over de ondersteuningsmogelijkheden binnen het samenwerkingsverband. Daarnaast biedt de website informatie over de rechten van ouders. Ook de schoolgidsen bevatten een paragraaf over passend onderwijs binnen onze regio en bovendien wordt van tijd tot tijd informatie geboden via de nieuwsbrieven van de school.

2. *Ouders wordt gevraagd mee te denken over de inrichting van passend onderwijs.* Via de medezeggenschapraad van de school praten ouders mee over de wijze waarop de ondersteuning op de school geconcretiseerd wordt. De medezeggenschapsraad heeft adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel. Ouders hebben middels de Ondersteuningsplanraad een stem waar het gaat om de inrichting van het ondersteuningsaanbod binnen het samenwerkingsverband. De Ondersteuningsplanraad heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan.

3. *Ouders worden door school en samenwerkingsverband betrokken bij de ontwikkeling van hun kind.*
   - School en ouders hebben elkaar nodig om ieder kind optimale kansen te kunnen bieden. In geval een school zorgen heeft over de ontwikkeling wordt deze zorgen vanaf het eerste moment van signaleren met ouders gedeeld. Niet alleen met de bedoeling om de ouders te informeren, maar vooral ook om de ervaringskennis van de ouders over hun kind te kunnen benutten voor de begeleiding op school. Iedere school geeft op eigen wijze vorm aan het nauw betrekken van de ouders bij de ontwikkeling van hun kind.
   - Wanneer de school externe ondersteuning in wil roepen voor een kind worden de ouders hierbij betrokken. School, ouders en externe ondersteuner gaan gezamenlijk op weg om de onderwijs- en zorgbehoeften van het kind helder te krijgen.
   - De wijze waarop de CAT functioneert sluit aan bij de opvatting dat ouders en school partners zijn: De school is weliswaar de aanvrager, maar ouders worden (evenals de school) uitgenodigd aanwezig te zijn bij (een groot deel van) de bespreking van de CAT. Na afloop van de bespreking worden de ouders (evenals de school) mondeling en schriftelijk op de hoogte gesteld van de beslissing van de CAT.

4. *Ouders hebben de mogelijkheid om een klacht in te dienen.*
   - Wanneer ouders niet tevreden zijn over de ondersteuning die hun kind geboden wordt, hebben ze de mogelijkheid een klacht in te dienen bij het schoolbestuur. De website van ieder schoolbestuur bevat informatie hieromtrent; op de website van het samenwerkingsverband wordt verwezen naar de sites van de schoolbesturen.
   - Ook hebben ouders de mogelijkheid de ondersteuning van een Onderwijsconsulent in te roepen. De Onderwijsconsulenten werken vanuit een landelijke organisatie. Zij zijn onafhankelijke des-

[4] Overal waar 'ouders' vermeld staat kan gelezen worden : 'ouders / verzorgers'

kundigen die kunnen bemiddelen tussen ouders en school. Hun dienstverlening is gratis. Meer informatie is te vinden op www.onderwijsconsulenten.nl

- Wanneer ouders niet tevreden zijn over een beslissing van de CAT kunnen ze een klacht indienen bij de Beroepscommissie CAT van het samenwerkingsverband:
    - De samenstelling van de Beroepscommissie CAT is afhankelijk van de afdeling waaruit de klacht afkomstig is. In de commissie zijn de drie andere afdelingen vertegenwoordigd met respectievelijk een directeur van een basisschool (voorzitter), een intern begeleider, een orthopedagoog. Per afdeling zijn personen aangewezen die in voorkomende gevallen deel uitmaken van de onafhankelijke commissie.
    - De onafhankelijke Beroepscommissie CAT heeft een adviserende stem. De betreffende CAT heroverweegt vervolgens haar beslissing (indien aan de orde).

  In Bijlage 4 is nadere info over de Beroepscommissie CAT opgenomen.
- Het samenwerkingsverband heeft eveneens een klachtenregeling. Deze klachtenregeling is bedoeld voor klachten die de taakuitvoering van het samenwerkingsverband betreffen: voor klachten over de dienstverlening van het samenwerkingsverband en/of de communicatie / bejegening door medewerkers die hun werkzaamheden verrichten onder verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband.

  De complete klachtenregeling is opgenomen in Bijlage 5.
- Naast bovenstaande mogelijkheden kunnen ouders een geschil voorleggen aan de tijdelijk, landelijke geschillencommissie Passend onderwijs of een oordeel vragen aan het College voor de rechten van de Mens (CVRM).

Hoofdstuk 10
Afstemming onderwijs-sociale wijkteams/jeugdhulp

Ieder kind verdient op school én thuis de zorg en aandacht die nodig zijn voor een optimale ontwikkeling. Wordt die ontwikkeling bedreigd, dan dient snel de juiste ondersteuning te worden ingezet.
Het samenwerkingsverband hecht daarom aan nauwe samenwerking tussen onderwijs en gemeente. De gemeente is verantwoordelijk voor de jeugdhulp en daarmee voor het bieden van lichte hulp en ondersteuning en de toeleiding naar zwaardere vormen van ondersteuning. Een (wettelijk omschreven) taak van het onderwijs is vroegsignalering van sociaal-emotionele problematiek die (mogelijk) samenhangt met de thuissituatie. Middels samenwerking met de sociale wijkteams van de gemeenten[5] kunnen ouders zo nodig snel toe geleid worden naar hulp en ondersteuning gericht op kind, ouders en/of gezin. De samenwerking tussen onderwijs en sociale wijkteams / jeugdhulppartners kenmerkt zich door een gezamenlijke visie op ondersteuning:

- Bij het inzetten op interventies gelden steeds de volgende steekwoorden: handelingsgericht, oplossingsgericht, verbindingsgericht.
- 'Uitgaan van eigen kracht': bij de ondersteuning de direct betrokkenen uitdagen om zelf moeilijkheden aan te pakken
- 'Eén kind, één gezin, één plan': onderwijs en jeugdhulppartners werken afgestemd op elkaar vanuit een gezamenlijk plan waarin het betreffende kind/gezin centraal staat
- 'Steeds samen met de ouders': bij de organisatie van de ondersteuning zijn de ouders altijd betrokken; ouders zijn als eerstverantwoordelijke ervaringsdeskundigen dé samenwerkingspartners voor onderwijs en jeugdhulp.

In alle gemeenten wordt op uitvoeringsniveau samengewerkt tussen onderwijs en jeugdhulp. Het samenwerkingsverband wil hierop voortbouwen. Daarbij is het streven de samenwerking onderwijs – sociale wijkteams/jeugdhulppartners op hoofdlijnen in alle gemeenten op een vergelijkbare manier te organiseren, met ruimte en waardering voor lokale inkleuring.
Dit betekent het volgende voor de vormgeving van de samenwerking:

1. Ondersteuningsteams op schoolniveau vormen in alle gemeenten het schakelpunt in de samenwerking onderwijs – sociaal wijkteam. In het ondersteuningsteam van de school werken de intern begeleider van de school en vaste medewerkers van het sociale wijkteam (jeugdverpleegkundige en / of schoolmaatschappelijk werker) intensief samen. Samen met de ouders wordt binnen het ondersteuningsteam vastgesteld wat er nodig is voor kind en ouders. Indien aan de orde is de jeugdverpleegkundige / schoolmaatschappelijk werker verantwoordelijk voor een snelle organisatie van de ondersteuning. Iedere school heeft bij de school passende afspraken hoe het ondersteuningsteam snel en adequaat in te zetten.
   Wanneer anderszins signalen (bijvoorbeeld via een contact met de jeugdarts) binnenkomen die wijzen op psychosociale problematiek, worden deze door de jeugdverpleegkundige/schoolmaatschappelijk werker ingebracht in het ondersteuningsteam. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de ondersteuning binnen het onderwijs en daarbuiten op elkaar afgestemd kunnen worden.
2. In iedere CAT participeert een deskundige (afkomstig uit één van de sociale wijkteams) op het gebied van psychosociale problematiek in relatie tot opvoeden en opgroeien. Hiermee wordt gewaarborgd dat in het geval van een eventuele overgang naar een speciale onderwijssetting breed gekeken

[5] Alle gemeenten in onze regio werken met een vorm van sociale wijkteams. In Dalfsen worden deze teams Sociale Kern Teams genoemd, in Hardenberg en Ommen Samen Doen teams en in Coevorden wordt gesproken van Sociale teams.

wordt. Indien nodig kunnen ouders door de medewerker van het sociale wijkteam vervolgens snel toegeleid worden naar hulpverlening.

3. Een specifiek onderwerp waarbij onderwijs en zorg samenwerken is de Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld. Deze Meldcode is op alle scholen geïmplementeerd. In de meldcode is onder meer omschreven hoe school en contactpersonen sociaal wijkteam samenwerken. Het consulteren van de contactpersoon sociaal wijkteam door de school vormt een vast onderdeel van de meldcode.

Hierboven is op hoofdlijnen beschreven hoe de samenwerking onderwijs – sociale wijkteams / jeugdhulp er uit ziet. In de afdelingsplannen wordt nader ingegaan op de concrete invulling binnen de betreffende afdeling.

NB: Afdelingen met een geografische overlap trekken gezamenlijk op in hun contacten met een gemeente en maken samen afspraken met de betreffende gemeente).

Hoofdstuk 11
Financiële inrichting

Dit hoofdstuk beschrijft de financiële verdeelsystematiek zoals die gehanteerd wordt binnen het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband kent een afdelingenstructuur en de samenwerking tussen de schoolbesturen kenmerkt zich door het motto 'decentraal wat kan en centraal wat moet'. Financiële afspraken over taken en activiteiten worden vooral op afdelingsniveau gemaakt. Globaal werkt de verdeelsystematiek als volgt.

1. Van de middelen die binnenkomen bij het samenwerkingsverband worden uitgaven bekostigd die het samenwerkingsverband als geheel aangaan / die het samenwerkingsverband als geheel op zich genomen heeft. Denk hierbij aan kosten in verband met coördinatie, financiële monitoring en website.
2. De resterende middelen worden naar rato van het aantal leerlingen overgemaakt naar de afdelingen.
3. Iedere afdeling bekostigt uit het afdelingsbudget uitgaven die voortvloeien uit de verplichtingen die een afdeling heeft, c.q. die het gevolg zijn van beleidsafspraken op het niveau van de afdeling. De kosten voor coördinatie van de afdeling worden eveneens uit het afdelingsbudget betaald.
4. De resterende middelen worden naar rato van het aantal leerlingen overgemaakt naar de schoolbesturen die deze middelen inzetten voor ondersteuning van het primaire proces binnen de school.
5. Op het niveau van het samenwerkingsverband worden kaders bepaald voor de inzet van middelen op het niveau van samenwerkingsverband en afdeling. Passend binnen deze kaders kan een afdeling hier eigen beleidsafspraken aan toevoegen, ook ten aanzien van de inzet van middelen op bestuursniveau.
6. De scholen en de schoolbesturen verantwoorden hun uitgaven per kalenderjaar naar de afdeling. De afdeling verantwoordt jaarlijks haar uitgaven naar het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband krijgt van de overheid middelen lichte ondersteuning en middelen zware ondersteuning uitgekeerd. In het vervolg van dit hoofdstuk wordt ingegaan op de inzet van deze middelen.

11.1 Inzet middelen lichte ondersteuning

Ministeriële bekostigingsregeling

De middelen lichte ondersteuning kunnen gezien worden als de opvolger van de voormalige WSNS-middelen. Van dit budget dienen tenminste de SBO-plaatsen bekostigd te worden.

De wettelijke regeling t.a.v. de bekostiging van de SBO-school is als volgt: op basis van 2% van het aantal leerlingen in het samenwerkingsverband vindt rechtstreekse bekostiging van de SBO-scholen plaats; voor leerlingen boven de 2% vindt overdracht vanuit het samenwerkingsverband plaats. De regelingen met betrekking tot de bekostiging van grensverkeer zijn met de invoering van passend onderwijs ongewijzigd van kracht gebleven. Ten aanzien van de overdracht van middelen naar de SBO-school in het eigen samenwerkingsverband geldt de wettelijke verplichting om te werken met een peildatum
(1 februari of een datum later in het schooljaar).

Beleid samenwerkingsverband

De inzet van de middelen lichte ondersteuning vindt binnen ons samenwerkingsverband als volgt plaats:

1. Het totale budget lichte ondersteuning en het totale budget zware ondersteuning dat binnenkomt bij het samenwerkingsverband wordt op het niveau van het samenwerkingsverband beschouwd als één budget 'middelen passend onderwijs'.
2. Voor 2% van het totale aantal leerlingen vindt rechtstreekse bekostiging van de SBO-scholen plaats. Het ministerie houdt geen rekening met de afdelingenstructuur (en dus ook niet met de verschillen in deelnamepercentage SBO tussen de afdelingen). Alle SBO-scholen worden dan ook op hetzelfde, gemiddelde niveau bekostigd. Dit heeft tot gevolg dat de SBO-scholen niet de bekostiging ontvangen die passend is gezien het deelnamepercentage binnen de afdeling.

   Dit wordt gecorrigeerd op het niveau van het samenwerkingsverband. Daarbij wordt rekening gehouden met de omvang van de afdeling en met het deelnamepercentage SBO van de afdeling. (Resultaat: iedere afzonderlijke SBO-school wordt gefaciliteerd zoals het geval zou zijn wanneer de afdeling een afzonderlijk samenwerkingsverband passend onderwijs zou zijn en hetzelfde geldt voor het budget lichte ondersteuning dat de afdeling uiteindelijk ter beschikking heeft. Binnen Veld, Vaart & Vecht noemen we dit 'de verevening van de SBO bekostiging'.)
3. De afdeling is verantwoordelijk voor de bekostiging van de SBO-verwijzingen die zijn toe te rekenen aan de afdeling. We hebben het dan over:
   - verwijzingen naar de eigen SBO-school van de afdeling vanuit de scholen die deel uitmaken van de afdeling
   - plaatsingen als gevolg van voorinstroom (4-jarigen die rechtstreeks instromen in de SBO-school)
   - plaatsingen als gevolg van zij-instroom (kinderen die middels een verhuizing van buiten de regio van het samenwerkingsverband rechtstreeks instromen in de SBO-school)
   - plaatsingen van kinderen die eerder op een SBO-school buiten de afdeling zaten
4. De afdeling is eveneens verantwoordelijk voor de bekostiging van leerlingen uit de afdelingen die naar een SBO-school buiten de afdeling gaan (uitgaand grensverkeer). Hiertegenover staan inkomsten als gevolg van inkomend grensverkeer: de bekostiging van leerlingen van buiten de afdeling die op de SBO-school van de afdeling geplaatst zijn.

   Er ligt een wettelijke verplichting tot bekostiging van grensverkeer (SBO-plaatsingen) tussen samenwerkingsverbanden. Het samenwerkingsverband volgt de landelijke richtlijnen ten aanzien van de uitvoering van de regeling grensverkeer. Het samenwerkingsverband past dezelfde afspraken toe voor grensverkeer tussen de afdelingen.

   Wat betreft de hoogte van de over te dragen bedragen volgt het samenwerkingsverband de jaarlijks bijgestelde richtlijnen van de PO-raad. De verbrede toelating die door de SBO-scholen wordt toegepast, heeft tot gevolg dat niet voor alle geplaatste leerlingen de SBO-bekostiging toereikend is. Op afdelingsniveau worden afspraken gemaakt hoe de SBO-school ruimer te bekostigen om deze specifieke leerlingen de ondersteuning te kunnen beiden die nodig is. In de afdelingsplannen is een nadere concretisering opgenomen. Wanneer middels grensverkeer tussen de afdelingen een leerling op een SBO-school van een andere afdeling wordt opgenomen en voor de betreffende leerling is aanvullende bekostiging nodig, dan conformeert de afdeling van herkomst zich aan de financiële afspraken die gelden binnen de afdeling waar de ontvangende SBO-school deel van uitmaakt.

   Wanneer voor een leerling die middels inkomend grensverkeer (tussen de afdelingen) is geplaatst op een SBO-school het aanbod dat de SBO-school kan bieden ontoereikend is en er een verwijzing naar een SO-school nodig is, dan behandelt de CAT van de afdeling van herkomst de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring SO en zijn de kosten voor deze toelaatbaarheidsverklaring voor de afdeling van herkomst.

Afdeling Mariënberg kent geen SBO-school. Voorschoolse instroom in het SBO die toe te rekenen is aan afdeling Mariënberg wordt bekostigd door afdeling Mariënberg. Hierover zijn goed functionerende werkafspraken gemaakt; deze leerlingen worden besproken in de CAT van afdeling Mariënberg. Wat betreft de bekostiging van SBO-plaatsingen is een afdeling vrij te kiezen voor het gezamenlijk (op basis van solidariteit) bekostigen van de SBO-plaatsingen, voor het hanteren van bekostigingsafspraken op basis van de daadwerkelijke verwijzingen ('het verwijzende schoolbestuur betaalt de plaatsing') of varianten hierop.

11.2 Inzet middelen zware ondersteuning

Ministeriële bekostigingsregeling

Behalve middelen lichte ondersteuning ontvangt het samenwerkingsverband middelen zware ondersteuning.

Deze gelden zijn bedoeld voor de bekostiging van:

- plaatsingen in het speciaal onderwijs voor kinderen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van cognitieve beperkingen (zeer moeilijk lerende kinderen), van lichamelijk-motorische beperkingen en als gevolg van gedragsproblematiek
- en van het bieden van aanvullende ondersteuningsmogelijkheden binnen de basisscholen

De bekostiging van het speciaal onderwijs (op basis van de 1 oktobertelling in het voorgaande schooljaar) vindt rechtstreeks plaats door DUO, middels korting op het budget zware ondersteuning van het samenwerkingsverband. De bekostiging op basis van de peildatum (1 februari) vindt plaats door het samenwerkingsverband. (We hebben het bij de tweede teldatum over basisbekostiging plus ondersteuningsbekostiging!) Op de peildatum wordt per SO-voorziening in kaart gebracht of er sprake is van groei of krimp qua aantal leerlingen. Hierbij wordt het totale budget van de drie qua bekostigingscategorie te onderscheiden groepen leerlingen vergeleken met de omvang van het budget op basis van de aantallen leerlingen op de teldatum (1 oktober) daarvoor. Is het benodigde budget op de peildatum (dat dus berekend wordt middels het bij elkaar optellen van de aantallen leerlingen per bekostigingscategorie) hoger dan het budget dat op basis van de oktobertelling werd toegekend, dan vindt aanvullende bekostiging plaats door het samenwerkingsverband. Indien het benodigde budget op basis van de aantallen leerlingen per bekostigingscategorie op de peildatum lager is dan het op basis van de teldatum toegekende budget, dan wordt de verrekening van de budgetten op nul gesteld en draagt de SO-school geen middelen over naar het samenwerkingsverband.

Beleid samenwerkingsverband

De inzet van de middelen zware ondersteuning vindt binnen ons samenwerkingsverband als volgt plaats:

1. De bekostiging van de leerlingplaatsen speciaal onderwijs, op basis van de oktobertelling, wordt geregeld door DUO middels korting op het budget van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband rekent deze kosten door naar de afdelingen: de verwijzende afdeling is verantwoordelijk voor de bekostiging. Binnen iedere afdeling worden nadere afspraken gemaakt, waarbij gekozen kan worden voor bekostiging op basis van solidariteit, op basis van het principe "het verwijzende schoolbestuur betaalt" of voor andere bekostigingsvarianten."
2. Overdracht in verband met kosten voor leerlingplaatsen speciaal onderwijs op basis van de februaritelling wordt georganiseerd op het niveau van het samenwerkingsverband. De kosten worden omgeslagen naar de afdelingen, volgens het principe 'de verwijzende afdeling betaalt'.

Iedere afdeling maakt over de uiteindelijke bekostiging passende afspraken met de eigen schoolbesturen.

3. Kosten in verband met leerlingplaatsen SO die niet het gevolg zijn van verwijzing uit de eigen basisscholen worden gezamenlijk gedragen en dus niet terug gerekend naar een afdeling. Hierbij gaat het om plaatsingen als gevolg van directe instroom uit de voorschoolse periode/uit een zorgsetting.
4. Om te voorkomen dat bovenstaande afspraak het effect heeft dat een leerling met extra onderwijsbehoeften mogelijk niet wordt aangenomen op een basisschool, terwijl de school wel mogelijkheden ziet om de leerling passende ondersteuning te bieden, is binnen het samenwerkingsverband de regeling 'Kansrijk, maar risicovol' afgesproken. Een school kan een beroep doen op deze regeling door de leerling voordat hij/zij een jaar onderwijs gevolgd heeft (in de regel dus voordat de leerling vijf jaar wordt) aan te melden bij de CAT van de afdeling. Wanneer de CAT positief beslist en later in de basisschoolperiode een verwijzing naar het speciaal onderwijs nodig is, dan wordt die verwijzing gezamenlijk bekostigd, op het niveau van het samenwerkingsverband.
5. Na aftrek van de gezamenlijk gedragen kosten resteert een budget dat bedoeld is om in te zetten voor aanvullende ondersteuning ten behoeve van het basisonderwijs. De afdelingen beslissen over de inzet van deze middelen. Dit binnen de beleidskaders van het samenwerkingsverband. Zo is iedere afdeling verplicht ervoor zorg te dragen dat er gelden worden ingezet ten behoeve van het beschikbaar stellen van expertise waar scholen een beroep op kunnen doen bij vragen rond het onderwijsaanbod voor kinderen met extra onderwijsbehoeften.
6. Wanneer een school via de afdeling of via het schoolbestuur ondersteuningsgelden van het samenwerkingsverband ontvangt die bedoeld zijn om in te zetten rond een specifieke leerling, dan wordt dit beschouwd als 'extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband'. In dat geval dient de school een ontwikkelingsperspectief op te stellen voor de leerling en dit ontwikkelingsperspectief te melden in BRON.
7. Bij een symbiose-plaatsing volgt een leerling een deel van de week onderwijs op de ene school en een ander deel van de week op een andere school. Op casusniveau maken scholen onderling afspraken over de bekostiging.

11.3 Inzet middelen binnen de afdelingen

Passend bij de afdelingenstructuur worden – binnen de kaders gesteld door het samenwerkingsverband – beslissingen over de inzet van de middelen genomen op het niveau van de afdeling. De wijze waarop dit gebeurt, verschilt per afdeling. Daarbij zijn er eveneens verschillen in de mate waarop gelden op afdelingsniveau worden uitgegeven ten behoeve van de inzet binnen de scholen, c.q. waarop dit doorgedecentraliseerd is naar het bestuursniveau. Iedere afdeling kent kosten als gevolg van SBO-plaatsingen die niet zijn toe te schrijven aan een schoolbestuur, de regeling 'Kansrijk, maar risicovol' op het niveau van SBO, het beschikbaar stellen van expertise voor de scholen en van afdelingskosten (denk aan coördinatie, studiedagen, scholing, kosten netwerkbijeenkomsten).
Na aftrek van deze kosten is in iedere afdeling een bedrag beschikbaar dat ingezet wordt ten behoeve van de ondersteuningsstructuur. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen beschreven hoe het financiële beleid er per afdeling uitziet.

Afdeling Ommen

- De gelden die resteren na aftrek van gezamenlijke kosten worden naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de basisscholen. Voor ieder schoolbestuur wordt berekend hoeveel gelden er beschikbaar zijn vanuit het samenwerkingsverband. Ieder schoolbestuur wordt geacht

een planning te maken hoe de gelden zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten ten behoeve van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.

- Ook verwijzingen vanuit de eigen school worden vanuit het schoolbudget betaald: wanneer een school een leerling verwijst ontvangt de school een factuur voor de kosten van de plaatsing.
- Binnen de SBO-school van de afdeling, de Johan Seckel te Ommen, functioneert een zgn. Integratieklas. Middels deze groep kunnen SO-kinderen zoveel mogelijk binnen de regio worden opgevangen. Deze groep wordt centraal bekostigd door de afdeling. Wanneer een leerling een TLV SBO ontvangt, krijgt de school van herkomst een factuur voor de kosten van de plaatsing.

Afdeling Mariënberg

- Alle beschikbare gelden worden naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de twee betrokken schoolbesturen. Beide schoolbesturen betalen de kosten voor verwijzingen op het niveau van het schoolbestuur.
- Schoolbestuur Florion participeert met twee scholen binnen de afdeling. Florion heeft een expertisecentrum met eveneens de naam Florion. Expertisecentrum Florion heeft voor de schoolbesturen de kassiersfunctie. De ondersteuningsgelden worden deels naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de scholen. Een ander deel van het geld wordt middels ondersteuningsarrangementen ingezet binnen de scholen.
- De Oosthoek verdeelt de middelen over de basisscholen verdeeld naar rato van de leerlingenaantallen. De scholen zetten de gelden in binnen de school ten behoeve van 'Realistisch inclusief onderwijs'.

Afdeling Slagharen

- Verwijzingen naar S(B)O worden op het niveau van het schoolbestuur betaald.
- Op afdelingsniveau is een budget beschikbaar voor SBO+ - arrangementen. Er wordt gewerkt met een eenvoudige aanvraagprocedure waarbij de SBO-school in juni voor het er opvolgende schooljaar arrangementen kan aanvragen.
- Wat betreft de resterende gelden wordt een onderscheid gemaakt tussen middelen lichte en zware ondersteuning.
- De middelen lichte ondersteuning worden over de scholen verdeeld waarbij gewerkt wordt met een vaste voet (voldoende om de ib'er vrij te roosteren voor het volgen van netwerk- en scholingsbijeenkomsten van de afdeling) en een bedrag per leerling. Het bedrag dat de school ontvangt is bedoeld voor het bekostigen van de ib'er.
- De middelen zware ondersteuning worden naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de schoolbesturen. Ieder schoolbestuur hanteert vervolgens haar eigen verdeelmodel:
    - Twenterand stelt de middelen beschikbaar voor de enige school die participeert in de afdeling.
    - Catent werkt met een vast bedrag per school. Komt een school tekort, dan kan ze aanvragen voor arrangementen indienen bij een commissie van het bestuur. Hierbij wordt gewerkt met vaste en heldere aanvraagprocedures.
    - Arcade verdeelt het bedrag grotendeels over de scholen, waarbij een vaste voet gehanteerd wordt en er daarnaast een bedrag per leerling wordt uitgekeerd. De school beslist hoe het de toegekende middelen in te zetten, binnen door het schoolbestuur vastgestelde kaders. Een beperkt deel van het budget wordt door Arcade op bestuursniveau gereserveerd. Hier kan een school in geval van een bijzondere situatie een beroep op doen.

Afdeling Hardenberg

- Verwijzingen naar S(B)O worden op afdelingsniveau bekostigd, op basis van solidariteit tussen de deelnemende schoolbesturen.
- Op afdelingsniveau zijn budgetten vastgesteld voor extra overdrachten naar de SBO-school bedoeld om verbrede toelating mogelijk te maken (van leerlingen die anders naar een SO-school zouden gaan)
- Op basis van leerlingenaantallen worden middelen overgemaakt naar de scholen, bedoeld voor de bekostiging van de inzet van de ib'er (inclusief de ib-tijd die gemoeid is met het bezoeken van netwerk- en scholingsbijeenkomsten).
- Vanuit de afdeling is er voor de schoolbesturen een aanzienlijk budget beschikbaar voor aanvullende ondersteuning. Dit budget kunnen de schoolbesturen inzetten voor kindgerichte arrangementen/ ondersteuning binnen de scholen.

11.4 Meerjarenbegroting per schooljaar (wijzigingen voorbehouden)

MJB schooljaar

MEERJARENBEGROTING SCHOOLJAAR

Baten	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
lichte ondersteuning	2.282.467	2.259.965	2.255.275	2.228.191	2.218.754	2.221.128
zware ondersteuning	5.043.936	5.010.593	5.000.546	4.943.501	4.921.897	4.926.880
verevening zware ondersteuning	-15.108					
regeling schoolmaatschappelijk werk (op afdelingsniveau)	33.691	33.691	33.691	33.691	33.691	33.691
overige baten	0	0	0	0	0	0
geoormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan	0	0	0	0	0	0
Totale baten	7.344.985	7.304.249	7.289.512	7.205.383	7.174.342	7.181.699

Lasten		2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
afdracht SO, teldatum, (via DUO)		1.392.159	1.251.839	1.253.134	1.253.134	1.253.134	1.253.134
afdracht SO, peildatum, (tussentijdse groei SO), ondersteuningsbekostiging		47.483	105.782	44.078	102.811	102.811	102.811
afdracht SO, peildatum, (tussentijdse groei SO), basisbekostiging		16.062	39.020	19.907	39.317	39.317	39.317
overdrachtsverplichting aan SBAO		500.510	666.236	680.826	700.278	680.826	675.963
wettelijke verplichte herbesteding AB (pers) bij SO							
Afd.Hardenberg	*netto inkomsten voor de afdeling*	1.526.267	1.465.818	1.510.329	1.487.845	1.474.641	1.474.976
Afd.Slagharen	*netto inkomsten voor de afdeling*	2.036.688	2.023.953	1.986.029	1.904.425	1.886.727	1.887.054
Afd.Ommen	*netto inkomsten voor de afdeling*	804.811	749.411	781.339	724.445	743.101	742.368
Afd.Mariënberg	*netto inkomsten voor de afdeling*	697.506	678.690	690.371	669.629	670.284	682.577
SO centraal	*Opgenomen in afdracht. Zie ook tabblad SO centraal*				0	0	0
Programma Ontwikkeling 1		0	0	0	0	0	0
Programma Ontwikkeling 2		0	0	0	0	0	0
Programma Ontwikkeling 3		0	0	0	0	0	0
Programma Ambulante begeleiding niveau SWV		250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Programma Bestuur, administratie & organisatie		73.500	73.500	73.500	73.500	73.500	73.500
totaal programma's		5.388.771	5.241.372	5.291.568	5.109.843	5.098.254	5.110.474
Totale lasten		7.344.985	7.304.249	7.289.512	7.205.383	7.174.342	7.181.699

Resultaat	0	0	0	0	0	0

Hoofdstuk 12
Samenwerking met externe partners

12.1 Gemeenten

De regio van het samenwerkingsverband valt samen met die van de gemeenten Dalfsen, Ommen, Hardenberg en Coevorden.
Het samenwerkingsverband hecht aan constructieve samenwerkingsrelaties met de gemeenten. Om te kunnen waarborgen dat kinderen passend onderwijs én een ontwikkelingstimulerende buitenschoolse omgeving hebben, hebben samenwerkingsverband en gemeenten elkaar nodig. De taken en verantwoordelijkheden van beide partners sluiten namelijk op elkaar aan. De schoolbesturen hebben een zorgplicht en zijn daarmee verantwoordelijk voor een passend onderwijsaanbod voor ieder kind. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplicht, voor het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting, het achterstandsbeleid en voor de zorg voor de jeugd.
Het samenwerkingswerkingsverband wil graag in gesprek met de gemeenten over een nadere invulling van deze beleidsterreinen die op lokaal niveau een concrete invulling krijgen.
In aanvulling op bovenstaande verwacht het samenwerkingsverband van de gemeenten in algemene zin dat bij het formuleren van beleidsvoornemens die gevolgen hebben voor de ondersteuningsmogelijkheden van het onderwijs steeds afstemming gezocht wordt met het samenwerkingsverband. Vice versa: het samenwerkingsverband zal bij het overwegen van stappen die gevolgen hebben voor het gemeentelijk beleid steeds de afstemming zoeken met de gemeenten.

Rol gemeente bij voorbereiding Ondersteuningsplan
Vóór de vaststelling van het Ondersteuningsplan voeren samenwerkingsverband en gemeenten op overeenstemming gericht overleg (OOGO) over het Ondersteuningsplan. Deze wettelijke verplichting tot het voeren van OOGO tussen onderwijs en gemeente betreft eveneens het Jeugdplan, dat door de gemeente wordt opgesteld.

12.2 Speciaal onderwijs voor blinde en slechtziende leerlingen, voor dove en slechthorende leerlingen, voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van taal-spraakproblematiek en leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van epilepsie

Het speciaal onderwijs voor blinde en slechtziende leerlingen, voor dove en slechthorende leerlingen, voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van taal-spraakproblematiek en leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van epilepsie maakt geen deel uit van passend onderwijs.
Een substantieel aantal leerlingen op onze scholen is aangewezen op met name ondersteuning vanuit het speciaal onderwijs voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften, als gevolg van spraak-taalproblematiek. Dit zelfde geldt – in kleinere aantallen – voor leerlingen met epilepsie. Om de ondersteuning binnen het basisonderwijs te waarborgen werkt het samenwerkingsverband intensief samenwerken met het speciaal onderwijs. Daartoe:

- worden de ondersteuningsmogelijkheden van het speciaal onderwijs (geen deel uitmakend van ons samenwerkingsverband) vermeld op de website van het samenwerkingsverband.
- werken we samen op het niveau van de ondersteuners (ambulant begeleiders en andere externe specialisten) met als doel afstemming, kennisdeling en snelle doorverwijzing indien aan de orde.
- nodigen de CAT's in voorkomende gevallen een vertegenwoordiger van Kentalis of Waterlelie uit, om als adviseur deel te nemen aan de bespreking van een dossier.

Het aantal leerlingen dat aangewezen is op ondersteuning vanuit Visio of Bartimeus is zeer beperkt. In voorkomende gevallen wordt samengewerkt met deze organisaties.

12.3 Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs

Samenwerkingsverbanden basisonderwijs en voortgezet onderwijs vinden elkaar in de gezamenlijke verantwoordelijkheid om voor ieder kind een ononderbroken ontwikkelingslijn te bieden.
De regio van ons samenwerkingsverband valt grotendeels samen met de regio van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Voortgezet Onderwijs Noord Oost Overijssel, ofwel Samenwerkingsverband Klasse. De regio van de gemeente Coevorden maakt deel uit van samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Emmen e.o. en de regio van de gemeente Dalfsen maakt deel uit van samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Zwolle.
Met samenwerkingsverband Klasse zijn er goed lopende afspraken over de overdracht van leerlingen met extra onderwijsbehoeften:

1. Bij zorgen over de overgang naar de brugklas kan een basisschool al in groep 7 contact opnemen met het samenwerkingsverband Klasse. zodat samen een koers uitgezet kan worden die de kansen op een goed start in de brugklas optimaliseert.
2. Er zijn goed lopende afspraken over de toeleiding naar leerwegondersteunend en praktijkonderwijs.
3. Leerlingen bij wie mogelijk dyslexie aan de orde is – en die nog geen dyslexieverklaring hebben - worden voorafgaand aan de start in de brugklas onderzocht zodat ze zo nodig vanaf de eerste dag in het voortgezet onderwijs een passend aanbod kunnen krijgen.

Om de samenwerking rond de overgang te bestendigen en te optimaliseren worden jaarlijks bijeenkomsten georganiseerd voor leerkrachten groep 8, intern begeleiders en brugklasmentoren.
Voor het basisonderwijs is de opdracht om tijdig te signaleren voor welke leerlingen de overgang naar het voortgezet onderwijs een risicofactor vormt. De school dient vervolgens lang voor de feitelijke overgang te starten met de voorbereiding op de overgang het voortgezet onderwijs. De basisschool ondersteunt de ouders waar nodig bij de overgang naar het voortgezet onderwijs. Zo nodig kan de school hierbij de hulp van een externe specialist inroepen. Voor het voortgezet onderwijs ligt de uitdaging erin ieder kind vanaf de eerste schooldag de ondersteuning te (blijven) bieden die het nodig heeft.

Speciale aandacht wat betreft de overgang vragen de leerlingen in het speciaal (basis) onderwijs. Samenwerkingsverband Klasse en de betreffende S(B)O-scholen hebben hierover concrete afspraken.

Op school- en bestuursniveau zijn er in de gemeente Coevorden samenwerkingsafspraken met samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Emmen. De scholen en besturen binnen de gemeente Dalfsen werken samen met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Zwolle.
Samenwerkingsverband Veld Vaart & Vecht onderhoudt geen structurele contacten met deze beide samenwerkingsverbanden. Op het niveau van casuïstiek wordt er constructief samengewerkt.

12.4 Instellingen uit de voorschoolse periode

Om bij de start in het basisonderwijs iedere leerling de ondersteuning te kunnen bieden die het nodig heeft, is het belangrijk dat:

- het in de voorschoolse periode tijdig wordt gesignaleerd wanneer een peuter zich op een of meer gebieden onvoldoende ontwikkelt
- het basisonderwijs hiervan vroegtijdig op de hoogte gesteld wordt zodat ervoor gezorgd kan worden dat het kind vanaf de eerste dag op de basisschool de ondersteuning kan krijgen die het nodig heeft.

Onderwijs en peuterspeelzalen / kinderopvangorganisaties dienen nauw met elkaar samen te werken. De mate waarin dat nu al gebeurt verschilt. Het samenwerkingsverband streeft ernaar dat in overal in het samenwerkingsverband tenminste het volgende gerealiseerd wordt:

- Er wordt gewerkt met een schriftelijk overdrachtsformulier waarop relevante informatie over de ontwikkeling van de peuter staat vermeld. Dit formulier wordt met de ouders besproken en tenminste een maand, voordat de peuter vier jaar wordt, bij de basisschool bezorgd.
- Wanneer er zorgen zijn om de ontwikkeling van een peuter vindt er altijd warme overdracht plaats.
- Wanneer er serieuze twijfels zijn of het kind voldoende zal hebben aan het reguliere onderwijsaanbod, wordt door de instelling uit de voorschoolse periode vroegtijdig (denk aan tenminste een half jaar voordat de peuter vier jaar wordt) contact opgenomen met de basisschool.

Met orthopedagogisch dagcentrum Pontes in Coevorden/ medisch kinderdagverblijf De Klimboom in Hardenberg, Kinderdagcentrum De Elzenhoek in Ommen en met de therapeutische peutergroep van de Vogellanden in Zwolle zijn afspraken gemaakt over het vroegtijdig aanmelden van peuters bij de CAT, zodat gezamenlijk besproken kan worden wat de beste onderwijsplek is voor de leerling. Vroegtijdig, zodat er na de beslissing van de CAT nog voldoende tijd is om voorbereidingen te treffen om de leerling te plaatsen. Dit is zeker relevant in geval de CAT beslist dat de leerling op een reguliere school geplaatst dient te worden.

Een vaste contactpersoon van het samenwerkingsverband (met expertise op het gebied van de ondersteuningsmogelijkheden van het regulier / speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs) wordt door De Elzenhoek, De Klimboom en Pontes ingeschakeld zodra voor een kind gedacht wordt aan een start binnen het onderwijs. De contactpersoon denkt dan mee en neemt – in afstemming met de ouders - de regie in de aanmelding bij het onderwijs.

Op gemeentelijk niveau zijn er afspraken dat informatie uit het kinddossier van het consultatiebureau middels het ondersteuningsteam van de school tijdig beschikbaar komt van de basisschool.

De ouders van de bijna vierjarige vormen voor de school een van de belangrijkste informatiebronnen. Daarom houden de scholen een inhoudelijke intake met de ouders wanneer de leerling aangemeld wordt. Tevens worden de ouders betrokken bij de contacten tussen school en voorschoolse organisaties.

12.5 Scholen voor speciaal (basis)onderwijs buiten de regio

Bij besprekingen, waarbij plaatsing in het speciaal onderwijs een optie is, zijn vertegenwoordigers van de S(B)O-scholen, die deel uitmaken van ons samenwerkingsverband,aanwezig om een advies uit te brengen aangaande de plaatsing.

Wanneer het samenwerkingsverband voor hun leerling een toelaatbaarheidsverklaring S(B)O heeft afgegeven, hebben de ouders echter de mogelijkheid hun kind aan te melden op een speciale (basis) school buiten het samenwerkingsverband. De CAT en de school van herkomst zorgen in dergelijke gevallen voor een soepele overdracht van gegevens.

BIJLAGEN

		blz.
Bijlage 1:	Nader uitwerking basisondersteuning	56
Bijlage 2:	Afspraken rond het werken met ontwikkelingsperspectieven	62
Bijlage 3:	Afspraken rond de inzet van specialisten SO	64
Bijlage 4:	Beroepscommissie CAT	66
Bijlage 5:	Klachtenregeling Samenwerkingsverband PO Veld Vaart & Vecht	68

BIJLAGE 1

Nadere uitwerking Basisondersteuning

Middels de hieronder weergegeven uitwerking van 12 ijkpunten ontleend aan Hoffmans is nader geoperationaliseerd wat het samenwerkingsverband verstaat onder basisondersteuning.

IJkpunt 1
De school voert een helder beleid op het terrein van leerlingenzorg

1. De school weet wat onderwijsbehoeften van haar leerlingen zijn (9.1)
2. Wij hebben een duidelijke, schriftelijk vastgelegde, visie op leerlingen-ondersteuning
3. Deze visie wordt gedragen door het hele team
4. De school heeft vastgelegd wat een leerling met extra onderwijs behoeften is
5. De procedures en afspraken over leerlingenzorg zijn schriftelijk vastgelegd
6. Er zijn duidelijke afspraken over hoe de ondersteuningsgelden [6] worden ingezet

IJkpunt 2
Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving

1. Onze leerlingen voelen zich veilig op school (4.2)
2. Wij hebben inzicht in de veiligheidsbeleving van onze kinderen (4.4)
3. Wij hebben zicht op de incidenten die zich voordoen (4.4)
4. Ons beleid is gericht op het voorkomen en adequaat afhandelen van incidenten (4.5/4.6)
5. Wij zorgen ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan (4.7)
6. Wij hanteren duidelijke regels voor veiligheid en omgangsvormen
7. Wij hebben een duidelijke schoollijn betreffende ontwikkeling van sociaal gedrag sociaal gedrag en het voorkomen van gedragsproblemen
8. Wij gaan vertrouwelijk om met informatie over leerlingen

[6] Hiermee wordt gedoeld op de ondersteuningsgelden die vanuit het samenwerkingsverband / de afdeling /beschikbaar worden gesteld. Denk aan de ib-middelen en aan de middelen die de school mogelijk ontvangt als opvolger van de voormalige rugzakgelden.

IJkpunt 3
Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken

1. Wij stemmen de leerstof af op verschillen tussen de leerlingen (6.1)
2. Wij stemmen de instructie af op verschillen tussen de leerlingen (6.2)
3. Wij stemmen de werkvormen af op verschillen tussen de leerlingen (6.3).
4. Wij stemmen de onderwijstijd af op verschillen tussen de leerlingen (6.4).
5. Kinderen met een taalachterstand krijgen een aangepast onderwijsaanbod (2.4).
6. De school heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen met dyslexie
7. De school heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen met rekenproblemen
8. De school heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen met cognitieve mogelijkheden die beneden het gemiddelde liggen (moeilijk lerend)
9. De school heeft een onderwijsaanbod voor (hoog)begaafde leerlingen
11. De school heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen met leerproblemen en/of werkhoudingsproblemen
11. De school heeft een ondersteuningsaanbod voor leerlingen met extra onderwijs-behoeften op het gebied van gedrag
12. Wij geven leerlingen met extra onderwijsbehoeften extra en directe feedback
13. De school beschikt over aangepaste (orthodidactische) materialen voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften.

IJkpunt 4
De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen

1. Wij hanteren een leerlingvolgsysteem met genormeerde instrumenten om de ontwikkeling van leerlingen te volgen (7.1).
2. Wij volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen (7.2).
3. Wij hebben (tenminste voor rekenen en taal-lezen) normen voor de resultaten die wij met de leerlingen willen bereiken
4. Onze normen bevatten in elk geval de referentieniveaus taal en rekenen
5. Wij signaleren vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben (8.1)
6. Ten minste 2 maal per jaar analyseren wij de resultaten van de leerlingen op school-, groeps- en individueel niveau

IJkpunt 5
Het personeel werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het bieden van aanvullende ondersteuning

1. Wanneer kinderen aanvullende ondersteuning nodig hebben, werken wij hieraan volgens een daarvoor opgesteld plan (8.3)
2. Wij evalueren regelmatig en planmatig de effecten van de ondersteuning (8.4)
3. Wij passen de groepsplannen (tenminste) twee keer per jaar aan op basis van toets- en observatiegegevens
4. Wij passen individuele handelingsplannen /ontwikkelingsperspectieven ten minste twee maal per jaar aan op basis van de evaluatiegegevens

IJkpunt 6
Voor alle leerlingen die het betreft is een ambitieus ontwikkelings-perspectief vastgesteld

1. Wij hebben afspraken voor welke kinderen wij een ontwikkelingsperspectief opstellen en wij volgen hierbij minimaal de richtlijnen van het samen-werkingsverband
2. Het ontwikkelingsperspectief bevat een omschrijving van het uitstroomperspectief
3. Het ontwikkelingsperspectief bevat in elk geval halfjaarlijkse tussendoelen en einddoelen per leerjaar
4. Tenminste halfjaarlijks stellen wij zo nodig het ontwikkelingsperspectief bij
5. Het ontwikkelingsperspectief bevat in elk geval een leerlijn die gekoppeld is aan de referentieniveaus taal en rekenen
6. Het ontwikkelingsperspectief bevat de inzet van de aanvullende ondersteuning die wordt ingezet
7. Het ontwikkelingsperspectief is handelingsgericht opgesteld
8. Het ontwikkelingsperspectief heeft een integraal karakter (één-kind– één-plan)
9. Het ontwikkelingsperspectief is leidend voor het personeel en eventuele externe begeleiders

IJkpunt 7
De personeelsleden werken continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties

1. Onze leerkrachten zijn toegerust voor het begeleiden van leerlingen met extra onderwijsbehoeften
2. Onze leerkrachten beschikken over didactische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften
3. Onze leerkrachten beschikken over vaardigheden op het gebied van klassen-management voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften
4. Onze leerkrachten beschikken over pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften
5. Onze leerkrachten reflecteren op hun handelen en passen op basis hiervan hun handelen aan

6. Onze leerkrachten staan open voor ondersteuning bij hun handelen
7. Onze leerkrachten werken continu aan het verbeteren van hun professionele vaardigheden
8. Wij werken in teamverband aan schoolontwikkeling. Scholing is hier een onderdeel van
9. Onze leerkrachten zijn vaardig wat betreft het communiceren met ouders van leerlingen met (mogelijk) extra onderwijsbehoeften

IJkpunt 8
Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en de ondersteuning

1. Wij hebben een helder beleid hoe wij ouders van kinderen met extra onderwijs-behoeften betrekken bij de ontwikkeling van hun kind
2. Wij bevragen de ouders over hun wensen en verwachtingen
3. Wij zijn naar de ouders helder over onze mogelijkheden als school
4. Wij benutten de ervaringsdeskundigheid van ouders
5. Wij informeren de ouders over de ontwikkeling van hun kind
6. Zorgen over de ontwikkeling delen wij tijdig met de ouders
7. Wij betrekken ouders bij het inzetten en evalueren van extra begeleiding / ondersteuning
8. Wij ondersteunen de ouders bij de overgang naar een andere school

IJkpunt 9
De school draagt leerlingen zorgvuldig over

1. Er is warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening in geval er zorgen zijn over ontwikkeling van een peuter
2. Bij de inschrijving van een leerling wordt met de ouders een intakegesprek gevoerd, waarbij de ontwikkeling van het kind met de ouders besproken wordt
3. Het onderwijsaanbod wordt opgesteld in aansluiting op de informatie uit de warme overdracht en uit het intakegesprek met de ouders
4. Er is warme overdracht binnen onze school bij de overgang naar een volgende groep
5. Er is warme overdracht van onze school naar het voortgezet onderwijs
6. Er is warme overdracht bij tussentijdse wisseling van school
7. De school volgt de leerlingen die de school hebben verlaten ten minste gedurende één jaar

IJkpunt 10
De school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur

1. De ib'er werkt op basis van een duidelijke taakomschrijving
2. De ib'er beschikt over voldoende tijd
3. De ib'er is voldoende gekwalificeerd
4. Coaching en begeleiding van leraren zijn onderdeel van de taak van de ib'er
5. Er zijn duidelijke afspraken over taken en verantwoordelijkheden van leraren en directie op het gebied van de leerlingenzorg
6. De ib'er ondersteunt leraren bij het opstellen en uitvoeren van de ontwikkelings-perspectieven
7. De school schakelt vroegtijdig een externe deskundige in voor hulp
8. De school grijpt bij ernstige problemen snel in
9. De ib'er weet waar zij terecht kan met vragen rond leerlingen met extra onderwijsbehoeften
10. De interne ondersteuning is afgestemd op de ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband

IJkpunt 11
De school heeft een effectief ondersteuningsteam (voorheen zorgteam)

1. Wij werken effectief samen met speciaal (basis)onderwijs) waar de ontwikkeling van een leerling hiertoe aanleiding geeft (8.5).
2. De ib'er werkt middels korte lijnen samen met de orthopedagoog. Er zijn heldere afspraken over verantwoordelijkheden en taken.
3. De ib'er werkt in het zorgteam middels korte lijnen samen met de CJG-vertegenwoordigers.
4. De ouders worden waar zinvol uitgenodigd aanwezig te zijn bij besprekingen van het ondersteuningsteam
5. Er is duidelijkheid over verantwoordelijkheden en bij het uitvoeren van in het zorgteam gemaakte afspraken voor vervolgacties

IJkpunt 12
De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de leerlingondersteuning en past het beleid zo nodig aan

1. Wij evalueren jaarlijks de resultaten van de leerlingen (9.2)
2. Wij evalueren jaarlijks het onderwijsleerproces (9.3)
3. Wij evalueren jaarlijks de leerlingondersteuning
4. Wij evalueren jaarlijks de effectiviteit van de ingezette zorggelden
5. Op basis van de evaluatiegegevens werken wij planmatig aan verbeteractiviteiten (9.4)
6. Wij borgen de kwaliteit van het onderwijsleerproces (9.5)
7. Wij verantwoorden ons aan ouders en bestuur over de gerealiseerde onderwijs-kwaliteit (9.6)

BIJLAGE 2

Afspraken rond het werken met ontwikkelingsperspectieven

juni 2016

1. Iedere school heeft een schoolprotocol waarin de school afspraken staan beschreven rond het werken met ontwikkelingsperspectieven.

2 Dit schoolprotocol bevat tenminste uitspraken over:
- voor welke kinderen een ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld
- op welk tijdstip dit gebeurt
- waar de beslissing om een ontwikkelingsperspectief op te stellen op gebaseerd moet zijn
- wie betrokken zijn bij de beslissing
- de communicatie met de ouders
- rollen en verantwoordelijkheden

Het samenwerkingsverband heeft een voorbeeldprotocol dat de school kan gebruiken om haar eigen schoolprotocol op te stellen.

3. Iedere school werkt met een vast (school)format ontwikkelingsperspectief dat voor een leerling wordt ingevuld. De school kan eigen keuzes maken wb. de precieze opzet en lay-out van het format.
Het format bevat tenminste de volgende onderdelen:
- Persoonlijke gegevens leerling (tenminste naam, geboortedatum)
- Groepsverloop
- Aanleiding om ontwikkelingsperspectief te formuleren
- Startsituatie + startdatum
    - Benoem hierbij de leerontwikkeling op basis van de behaalde toets resultaten. Betrek hier de CITO-toetsen bij, maar kijk ook naar hoe het in de klas gaat.
- Een overzicht van stimulerende en belemmerende factoren
- Relevante onderwijsbehoeften
- Doelen op lange termijn (uitstroom) – vanaf eind groep 5
    - De doelen worden geformuleerd in CITO vaardigheidsscores en waar zinvol in kwalitatieve beschrijvingen (bijvoorbeeld leerinhouden).
    - Indien nodig staan leergebiedoverstijgende doelen beschreven (denk aan gedrag, werkhouding, sociale competenties)
    - Vermeld het geplande uitstroomniveau per vakgebied.
- Doelen voor het komende jaar
    - Noem de geplande vaardigheidsgroei en de inhoudelijke doelen. De school stelt vast – in een bandbreedte – welke scores de leerling in de komende periode moet halen om ‘op koers’ te blijven. Bepaalde de geplande vaardigheidsgroei tenminste twee toets momenten vooruit.
- Plan om de doelen te bereiken (hoe, wie, wat, wanneer)
- Datum van evalueren
- Communicatie met de ouders

4. Ten aanzien van het werken met ontwikkelingsperspectieven gelden in de afdeling verder de volgende afspraken:
    a. Er wordt tenminste een ontwikkelingsperspectief opgesteld
        - voor leerlingen van wie de inschatting is dat de leerresultaten einde basisschool op rekenen en taal lager dan niveau midden groep 7

zullen uitkomen én die niet het leerstofaanbod van de groep volgen (en die dus een eigen leerlijn hebben).
- voor leerlingen voor wie extra ondersteuningsgelden vanuit het samenwerkingsverband worden ingezet

NB: in beide gevallen gelden de afspraken die we binnen het samenwerkingsverband hebben gemaakt rond inhoud, opzet en werkwijze van ontwikkelingsperspectieven.

b. Vanaf eind groep 5 wordt voor alle kinderen voor wie dat nodig is een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Daarbij worden ook de einddoelen van de basisschool voor deze leerling (uitstroomperspectief) geformuleerd.
Wanneer bij jongere leerlingen de inschatting is dat ze de doelen midden groep 7 niet zullen halen wordt eveneens een ontwikkelingsperspectief opgesteld. In de regel wordt dan echter nog niet het uitstroomperspectief geformuleerd.

c. Het ontwikkelingsperspectief wordt ondertekend door de ouders.
De school is wettelijk verplicht met de ouders overleg te voeren over het uitstroomperspectief. Het is geen wettelijke vereiste dat de ouders instemmen met het uitstroomperspectief. Er ligt eveneens een wettelijke verplichting om met de ouders overleg te voeren over het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief. Het handelingsdeel kan pas vastgesteld worden wanneer de ouders instemmen.
Wettelijk bepaald: Wanneer dit problemen oplevert en ouders nog niet ingestemd hebben, mag de school in de tussentijd (totdat er wel overeenstemming is met de ouders) de ondersteuning bieden (het handelingsdeel uitvoeren) zoals zij dit voorstaat, ook al zijn de ouders het hier niet mee eens. De ouders worden betrokken bij de halfjaarlijkse evaluatie van het ontwikkelingsperspectief.

d. Het ontwikkelingsperspectief wordt halfjaarlijks geëvalueerd:
- Is de geplande vaardigheidsgroei behaald?
- Zijn de inhoudelijke (tussen)doelen gehaald?
- Welke doelen hebben nog extra aandacht nodig (op basis van analyse)?
- Ligt de leerling ‘op koers’ wat betreft de uitstroombestemming?
- Wat zijn de doelen en de aanpakken voor de volgende periode?
- Moet er iets veranderd worden (intensiveren, compenseren, etc)

Bijstelling van het ontwikkelingsperspectief is pas aan de orde wanneer de resultaten op twee opeenvolgende toets momenten betekenisvol afwijken van de groeiverwachting.

e. Bij de beslissing om een ontwikkelingsperspectief op te stellen wordt altijd de aan de school verbonden orthopedagoog geconsulteerd. Dit is eveneens het geval wanneer de evaluatie aanleiding geeft om het ontwikkelingsperspectief bij te stellen. Bij de beslissing het ontwikkelingsperspectief bij te stellen is altijd de orthopedagoog betrokken.

f. Het ontwikkelingsperspectief fungeert eveneens als handelingsplan. Naast het ontwikkelingsperspectief hoeven dan ook geen handelingsplannen worden opgesteld. Deze afspraak vraagt echter wel dat het ontwikkelingsperspectief duidelijke uitspraken bevat over de wijze waarop aan de doelen gewerkt wordt (hoe, wat, wanneer en door wie)

BIJLAGE 3

Afspraken rond de inzet van de specialisten so (van Twijn, Boslust)
januari 2020

Afspraken rond de inzet van de ab'ers

- Scholen kunnen de de ab'ers inroepen voor alle vragen die betrekking hebben op de specifieke expertise van de ab'er op het gebied van zml, gedrag, lichamelijk-motorische beperkingen. (Sommige ab'ers beschikken ook over andere typen expertise en zijn bv. rekenspecialist. Op dit type expertise kan geen beroep worden gedaan.)

- Veel vragen zullen betrekkelijk weinig ab-tijd vergen. Is voor een vraag meer dan 10 uur ab-tijd nodig, dan stemt de ab'er dit af met de afdelingscoördinator.

- De ib'er is de intermediair tussen school en ab'er. De ib'er legt per mail of telefonisch contact met de ab'er. Net als bij alle interventies door externen binnen de school vervult de ib'er steeds de rol van regisseur.

- De school is verantwoordelijk voor het tijdig schriftelijk toestemming vragen aan de ouders. De school is verantwoordelijk voor de contacten met de ouders. De ab'er zal bij (sommige) oudergesprekken aanwezig zijn, aanwezig zijn bij, maar onderhoudt niet zelfstandig contact met ouders.

- De ab'ers worden volledig vraaggericht ingezet. Steeds bekijken school en ab'er samen naar 'wat is er nodig, voor deze leerling, in deze groep, voor deze leerkracht'.

- De ab'er richt zich altijd op het versterken van het leerkrachthandelen. De ab'er werkt vraag- en handelingsgericht.

- De ab'er werkt in principe niet met kinderen. In sommige gevallen kan ervoor gekozen dat de ab'er gedurende een korte periode en met specifieke doelen met een groepje kinderen werkt.

- De school is 100% verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod aan de leerling. De ab'er vervult een ondersteunende rol richting de school. School is probleemeigenaar en regievoerder.

- De school is verantwoordelijk voor het opstellen van een plan (of ontwikkelings-perspectief (OPP)) voor de leerling. De school gebruikt hiervoor haar eigen formulieren. Niet altijd zal een afzonderlijk plan nodig zijn, maar kan het plan voor de leerling opgenomen worden binnen het groepsplan. De ab'er heeft een adviserende/ ondersteunende rol bij het opstellen van het plan/ van het OPP. Voor een leerling, waarbij een ab'er wordt betrokken, hoeft alleen een OPP worden opgesteld, als de leerling hiervoor in aanmerking komt gezien de afspraken die het samenwerkingsverband heeft over het opstellen van OPP's. Deze OPP's hoeven niet te worden geregistreerd in BRON (want de inzet van de ab'er maakt deel uit van de basisondersteuning).

- Overdracht naar vo. De school is verantwoordelijk voor het ondersteunen van leerlingen wat betreft de overgang naar het voortgezet onderwijs. Het hoort in principe niet bij de taak van de ab'er om de overdracht naar het voortgezet onderwijs te begeleiden. Wel kan de ib'er de ab'er consulteren bij vragen rond de overgang naar het voortgezet onderwijs.

- Afspraken t.a.v. praktische zaken:
  -Oudergesprek – verslag (afsprakenlijstje) door school (ib'er / groepsleerkracht).
  -Gesprek met ib'er/lkr – afsprakenlijstje door school (ib'er / groepsleerkracht).
  -Observatie – beknopte samenvatting door de ab'er.
  -School is verantwoordelijk voor vastlegging ondersteuning in leerlingdossier; school ontvangt na afloop van een traject geen samenvattend verslag van de ab'er.
  -School nodigt betrokken (ouders, andere externen) uit voor een gesprek.

- Bovenstaande afspraken gelden niet voor de ambulante begeleiding door Kentalis, Visio-Bartimeus en de Waterlelie.

BIJLAGE 4

Onafhankelijke Beroepscommissie CAT

maart 2018

Het samenwerkingsverband kent een onafhankelijke Beroepscommissie CAT waar ouders (en/of school) zich tot kunnen wenden in geval ze niet tevreden zijn over de uitspraak van een CAT. Hiermee biedt het samenwerkingsverband met name ouders de mogelijkheid om in bezwaar te gaan zonder dat daarvoor meteen de gang naar de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring gemaakt hoeft te worden.

In welke gevallen kunnen ouders zich wenden tot de Beroepscommissie CAT?

1. Wanneer ouders en/of school ontevreden zijn over een uitspraak van een Commissie Arrangeren en Toewijzen (CAT) kunnen ze zich wenden tot de Beroepscommissie CAT van het samenwerkingsverband.
2. Wanneer de ouders willen dat hun kind besproken wordt in de CAT van de afdeling waar de school onder valt en de school ziet hiertoe geen noodzaak, staan voor de ouders de reguliere mogelijkheden van klacht en beroep open die vermeld staan op de site van het schoolbestuur.
   Wanneer de ouders deze mogelijkheden benut hebben, zonder dat dit een voor de ouders bevredigende oplossing heeft opgeleverd, hebben de ouders de mogelijkheid om zich te wenden tot de Beroepscommissie CAT van het samenwerkingsverband.

Rol Beroepscommissie CAT

3. De Beroepscommissie CAT heeft een adviserende rol. De betreffende CAT bespreekt het advies en neemt een beslissing, binnen vier werken na de uitspraak van de Beroeps-commissie CAT.

Hoe aanmelden bij de Beroepscommissie CAT?

4. Voor bespreking in de Beroepscommissie CAT dient te worden aangeleverd:
   - Alle stukken waar de betreffende CAT over beschikte bij haar bespreking van de leerling
   - De schriftelijke, gemotiveerde, beslissing van de CAT
   - De op schrift gestelde klacht van ouders en/of school, voorzien van handtekening.
5. Bovenstaande stukken dienen binnen zes weken na de CAT-bespreking te worden aan-geleverd, middels een mail aan beroepscommissiecat@veldvaartenvecht.nl.
6. Van alle betrokkenen wordt verwacht om in voorkomende gevallen constructief mee te werken aan het aanleveren van de benodigde stukken aan de Beroepscommissie CAT.

Werkwijze Beroepscommissie CAT

7. De Beroepscommissie CAT hoort de klager(s) mondeling.
8. De Beroepscommissie CAT hoort (een vertegenwoordiging van) de CAT.
9. De Beroepscommissie CAT heeft de mogelijkheid derden om advies te vragen.
10. De Beroepscommissie CAT spreekt zich binnen zes weken na ontvangst uit over de klacht.
11. Ouders en school worden eventueel mondeling (telefonisch) en in ieder geval schriftelijk van de uitspraak op de hoogte gebracht.
12. De betreffende CAT ontvangt een afschrift van de uitspraak van de Beroepscommissie CAT.

Samenstelling Beroepscommissie CAT

13. De Beroepscommissie CAT wisselt per casus, zodanig dat de onafhankelijkheid gewaarborgd is. De Beroepscommissie CAT bestaat uit de volgende functionarissen:
    - een orthopedagoog, werkzaam voor een van de deelnemende besturen van een van de andere afdelingen, die geen bemoeienis heeft gehad met de leerling
    - een ib'er afkomstig van een ander schoolbestuur dan waaronder de betrokken school ressorteert, die geen bemoeienis heeft gehad met de leerling en die werkzaam is binnen een andere afdeling
    - een coördinator van een van de andere afdelingen (voorzitter)
14. Het bestuur van het samenwerkingsverband bepaalt de samenstelling van de Beroepscommissie CAT.

Rapportage

15. De Beroepscommissie CAT rapporteert jaarlijks over haar activiteiten aan het bestuur van het samenwerkingsverband.

BIJLAGE 5

Klachtenregeling Samenwerkingsverband passend onderwijs Veld Vaart & Vecht

januari 2018[7]

Inleiding

Deze klachtenregeling is bedoeld voor klachten die de taakuitvoering van het samenwerkingsverband betreffen: voor klachten over de dienstverlening van het samenwerkingsverband en/of de communicatie / bejegening door medewerkers die hun werkzaamheden verrichten onder verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband. Voor een goede dienstverlening is het niet alleen voor de ouder[8], maar ook voor het samenwerkingsverband van belang om de klacht in behandeling te nemen.
Uitgangspunt is dat de ouder een klacht altijd en liefst eerst met de direct betrokkene bespreekt en dat op die wijze gekomen wordt tot de gewenste oplossing. Daarnaast heeft de ouder vanuit het oogpunt van rechtsbescherming de mogelijkheid om formeel een klacht in te dienen. Daartoe heeft het samenwerkingsverband deze klachtenregeling. De klachtenregeling is bedoeld als een instrument voor een simpele, snelle en klantgerichte afhandeling van (individuele) klachten. Is de ouder niet tevreden over de afhandeling van de klacht of over het gewenste resultaat, dan is er de mogelijkheid om zich te richten tot de Landelijke Klachtencommissie.

N.B.: Als het gaat om klachten over bijvoorbeeld plaatsing, de aanvullende ondersteuning of het onderwijsaanbod op een school, dan geldt de klachtenregeling van de desbetreffende school/het betreffende bestuur en moet de klacht daar ingediend worden (en dus niet bij het samenwerkingsverband).
N.B. De klachtenregeling is niet bedoeld voor situaties waarbij de klager bezwaar wil aantekenen tegen een beslissing van een van de Commissies voor Arrangeren en Toewijzen (CAT). Voor die situaties hebben we namelijk de Beroepscommissie CAT van het samenwerkingsverband.

KLACHTENREGELING

Overwegende dat:

- Een klachtenregeling rechtsbescherming en rechtsgang voor een ouder beoogt te bieden;
- De klachtenregeling een instrument moet zijn voor simpele, snelle en klantgerichte afhandeling van (individuele) klachten betreffende de dienstverlening van een samenwerkingsverband;
- Bij klachten van ouders in eerste instantie gestreefd wordt naar afhandeling van de klacht door het samenwerkingsverband zelf;
- Voor klachten die desondanks niet oplosbaar blijken, een mogelijkheid moet bestaan voor een externe klachtenbehandeling;
- De mogelijkheid om bij een samenwerkingsverband een klacht in te dienen niet uitsluit dat ouders gebruik maken van andere vormen van rechtsbescherming;
- Een samenwerkingsverband door het hebben van een formele klachtenregeling wil laten blijken open te staan voor klachten betreffende de dienstverlening.

[7] Vastgesteld door Bestuur Samenwerkingsverband Veld Vaart & Vecht op 18 januari 2018.
[8] In deze tekst kan voor ouder ook gelezen worden: verzorger of voogd

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
In de klachtenregeling wordt verstaan onder:

1. Samenwerkingsverband: Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Veld Vaart & Vecht
2. Klager: een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige (ex-)leerling,
3. Verweerder: een medewerker die taken uitvoert voor het samenwerkingsverband, het bevoegd gezag of een anderszins functioneel bij het samenwerkingsverband betrokken persoon of orgaan, tegen wie een klacht is ingediend;
4. Klacht: Iedere uiting van ongenoegen, schriftelijk door klager kenbaar gemaakt, over (nagelaten) gedragingen of beslissingen van de verweerder, niet zijnde een toelaatbaarheidsbeslissing.

Artikel 2 Klachtenprocedure

1. Een klager die een probleem ervaart, neemt contact op met degene die het probleem heeft veroorzaakt, tenzij de aard van het probleem zich daartegen verzet.
2. Indien dat contact niet tot een oplossing leidt, legt de klager het probleem ter oplossing voor aan de voorzitter van het managementteam van het samenwerkingsverband. Een anonieme klacht wordt niet in behandeling genomen, hetgeen terstond wordt medegedeeld.
3. De klager dient de klacht, schriftelijk gemotiveerd, in bij de voorzitter van het managementteam van het samenwerkingsverband.
4. Het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband bepaalt op welke wijze de klacht behandeld wordt. De klacht voorleggen aan een onafhankelijke klachtencommissie kan onderdeel zijn van de klachtafhandeling. Deze klachtencommissie brengt advies uit aan het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband.
5. Het bevoegd gezag informeert binnen 6 weken na ontvangst van de klacht aan klager en verweerder welke stappen het gaat zetten om de klacht af te handelen.
6. Binnen 12 weken na ontvangst van de klacht deelt het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband schriftelijk aan de klager mee of de klacht gegrond is en of naar aanleiding hiervan maatregelen worden genomen en zo ja, welke.
7. Als de klachtenbehandeling naar het oordeel van de klager niet tot een oplossing heeft geleid, kan de klager de klacht indienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).

Artikel 3 Informatieverstrekking aan de LKC
Medewerkers die taken uitvoeren voor het samenwerkingsverband zijn verplicht door de LKC gevraagde informatie te verstrekken en omtrent het verzoek daartoe en de informatieverstrekking vertrouwelijkheid in acht te nemen.

Artikel 4 Beslissing op advies

1. Binnen vier weken na ontvangst van het advies van LKC deelt het samenwerkingsverband aan de klager, de verweerder en de LKC schriftelijk en gemotiveerd mee of het oordeel over de gegrondheid van de klacht gedeeld wordt en of naar aanleiding van dat oordeel maatregelen worden genomen en zo ja welke.
2. Deze termijn kan met ten hoogste vier weken worden verlengd. Deze verlenging meldt het samenwerkingsverband met redenen omkleed aan de klager, de verweerder en de LKC.

Artikel 5 Vertrouwelijkheid

1. Iedereen die bij het indienen en behandelen van de klacht betrokken is, is verplicht vertrouwelijkheid in acht te nemen.
2. De verplichting tot vertrouwelijkheid blijft bestaan, ook als de betrokkene niet meer onder de werking van de klachtenregeling valt.

Artikel 6 Nadere voorwaarden voor indienen klacht bij de externe klachtencommissie

1. De klacht wordt niet eerder bij de LKC ingediend dan nadat de klacht, in het kader van de interne klachtenprocedure, ex artikel 2 is voorgelegd aan het samenwerkingsverband en er geen overeenstemming tussen klager en samenwerkingsverband is bereikt omtrent de afhandeling.

Artikel 7 Overige bepalingen

1. De door de klager en het samenwerkingsverband gemaakte kosten ter zake de klacht-behandeling zijn voor eigen rekening.
2. In gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het bevoegd gezag van het samen-werkingsverband.
3. Deze regeling kan worden aangehaald als 'Klachtenregeling Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Veld Vaart & Vecht'.
4. De regeling is vastgesteld op 18 januari 2018.
5. Deze regeling treedt in werking op 1 februari 2018.
6. Het samenwerkingsverband maakt het reglement (digitaal) openbaar.